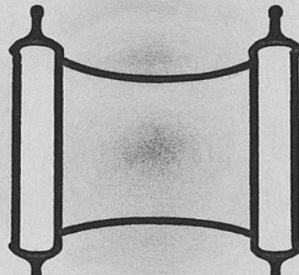

The Mitteler Rebbe Parashas Balak

מה טוב אָהָלֵיךְ יְעָקֹב מִשְׁכְּנָתֶיךְ יִשְׂרָאֵל 1826

לע"ב

אסטר בת יצחק

Dedicated By:

ר' נחום אהרון ליטשකאוסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אֲהַלְיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

Introduction

This profound discourse by the Mitteler Rebbe (Rabbi Dovber Schneuri, 1773–1827), second Rebbe of Chabad and son of the Alter Rebbe, was delivered in the early 19th century and explores the inner meaning of the verse "מה טובו אֲהַלְיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךָ יִשְׂרָאֵל" (Bamidbar 24:5). The Mitteler Rebbe, known for his deep and expansive explanations, examines this verse through a multi-layered framework of spiritual psychology, Kabbalistic metaphysics, and the internal dynamics of teshuvah.

The discourse tracks the spiritual ascent of the soul through the three dimensions of Nefesh, Ruach, and Neshamah—each representing a stage of refinement and return to G-d. Drawing from Zohar, Midrash, and teachings of the Baal Shem Tov, it presents a sweeping vision of how even the simplest physical mitzvah done in this world surpasses the greatest pleasures of Gan Eden, and how the soul's descent into the body is a divine strategy for even greater elevation. Central to this is the idea that the most broken places of spiritual exile are rooted in the highest light—transforming “Yaakov” through struggle into “Yisrael” through revelation.

(א)

“How goodly are your tents, O Yaakov, your dwellings, O Yisrael.”

Behold, it is written (Bereishis 32:29), “And your name shall no longer be called Yaakov...” — and one who calls Yisrael by the name Yaakov does not transgress a prohibition because it says afterward, “and he called him Yaakov again...” For Yaakov is his essential name, and for the advantage of the matter, he was called Yisrael, for “you have wrestled with G-d...” (ibid. 32:29).

And as Esav said (ibid. 27:36), “Is it because his name is Yaakov that he has outwitted me these two times — he took my birthright...”

For behold, every spark from Yisrael is called by the name Yaakov and by the name Yisrael. However, he cannot reach the level of “Yisrael” unless there is first the level of “Yaakov.”

And this is the reason it says it twice: “How goodly are your tents, O Yaakov.”

מה טובו אֲהַלְיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךָ יִשְׂרָאֵל. הנה בכתיב ולא יקראה עוד שמה יעקב כו' ותקונא? יישראאל יעקב אינו עובר בלאו מושום דהדר וקראו יעקב כו'. דיעקב הוא שמו הצעמי וליתרונו מעלה קראו יישראאל פישוי עם אלקים כו'. וכמו שאמר עשו וכי קראו שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכורתי לך כו'. הנה כל ניצוץ מישראל נקרא בשם יעקב ובשם יישראאל ואף על פי כן לא יוכל להגיע לבחינת יישראאל פי אם פאזר יהיה בבחינת יעקב תחלה כו'. וזהו שכפל הcker מה טבו אֲהַלְיךָ יַעֲקֹב.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טוב אהלייך יעקב משכנתיך ישראל תקפ'ו - 1826

And the explanation of the matter: Our Sages said (Avos 4:17), “One moment of repentance and good deeds in this world is better than all the life of the World to Come.”

There are two things here: repentance and good deeds — and specifically in this world, for through these two things — teshuvah and good deeds in this world — the soul is elevated far higher than how it was when it was bound and cleaving in Gan Eden before it came into this physical world in a physical body. And since even one such moment of repentance and good deeds in this world is greater than all the life of the World to Come, how much more so is there an elevation for the soul through this in a measure and lofty level higher than the source from which it was hewn in Gan Eden — which is nothing more than a single ray from the life of the World to Come, which is called Eden itself, as in “no eye has seen it, O G-d, but You” (Yeshayahu 64:3).

And this is what is meant by: “How goodly are your tents, O Yaakov” — they refer to those who do true repentance, which are greater than the righteous (who have not sinned), for they ascend higher by far.

And for this reason, it says “how goodly” — in a language of exaggeration — the good that is higher even than the good of the World to Come, as explained above.

And “your dwellings, O Yisrael” refers to the righteous who are filled with Torah and mitzvos in this world — and they are called Yisrael, “for you have wrestled with G-d.”

And it is like the Mishkan inside a tent — the inner chambers and the curtains spread above, which is called a tent... and this is understood.

And it is impossible to reach the level of “Yisrael” — in Torah and mitzvos — unless there is first the level of “Yaakov,” which is teshuvah.

וביאור הקרים, הינה אמור ר' ל' דינ' פ' שעה אחת
בתקשובה וממשים טובים בעו"ם הזה מפל חמי העו"ם
הבא, הרי יש כאן ב' דברים תשובה וממשים טובים,
יבעו"ם הזה דוקא, שעיל' ידי ב' דברים האלה תשובה
ומשים טובים בעו"ם הזה דוקא במתלית הנשמה
בעלי הרכה יותר מכך שחייב אורה ובוקה בגין
עדן קדם שיאצה לעו"ם הזה בגוף גשמי כו'. ומאחר
שיפה שעה אחת זו בתקשובה וממשים טובים בעו"ם
זה יותר גם מפל חמי העו"ם הבא, כל שפנו שיהיה
עלוי לנשימות על ידי זה במעלה ומדרגה עליונה יותר
מפרק חוצבה בג' ע' שאינו אלא קarra אחת בעלה
מוחי העו"ם הבא שנקרה עדן עצמו, דעתן לא ראתה
כו'. וזהו שאמר מה טוב אקליך יעקב, שהו בבעל
תקשובה אמתית שאודלים מצדים ממשים שעולים למשה
מעלה הרכה. וכך אמר מה טוב בלשונו הפלגה, הטוב
שיותר נעללה מטוב חמי העו"ם הבא גנ'ל. ומשןמיך
ישראל הוא צדיקים שאלאים תורה ומצוות בעו"ם הזה,
שנקרה בשם ישראל כי שריית עם אלקים. וכמו
המשכו שאקל של הוא תקרים הפנימים והinnerות
הפרישות למעלה הוא שנקרה אכל כו' ודול'. ואוי
אפשר להיות בחינת ישן אל ב תורה ומצוות כי אם
שינוי מחלוקת יעקב שהיא התקשובה

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָד יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

And the proof for this is that even in the future, the righteous will be involved in teshuvah, as it says (Zohar I:129b), “Mashiach will come to bring the righteous to teshuvah.”

And now, to understand all of this, we must first explain the descent of the soul into a body in this world — for the sake of elevation, that it may ascend even higher than it was at the beginning of creation, as above.

And one must first preface the verse (Devarim 20:19), “For man is a tree of the field.” Why is man compared specifically to a tree of the field? After all, a tree of the field is a growing (plant) entity, and man is a speaking being, as is known...

וראה ליה שוגם לא עתיד יהי הצעיקים בעשי תשובה, כמו אמר מישיח אתי לא תבא צדיקיא כו. והנה להבין כל זה יש לומר מה הינה עבון ירידה זו של הבשמה בגוף בעולם הוה בתשובה ומעשים טובים שהוא לצורך עלייה שתתעללה יותר מכך שהיתה בראשית הבריאה בון. ואיריך להקדמים עבון הפסוק כי האדם עז השודה, לא מה גמישל הארץ לעז השודה וזקא, אלא עז השודה הוא בבחינת צומת, וזהן הוא בבחינת מדבר כו' פידוע

(ב)

However, behold it is known regarding what is written: “Those who come shall take root in Yaakov, Yisrael shall blossom and bud” — that the general root of the souls of Israel is above, in the *Tree of Life* (*Ilana D'Chayei*), which is called the Tree of Life. This corresponds to the level of “light is sown for the righteous” (Tehillim 97:11), as is known.

אך הנה ידוע במה שכתבו היבאים ישראלי יציז ופרח יישראלי — דכללות נשות ישראלי שורש למיעלה באילן דחי שגURA עז הרים, שהיא בבחינת אור זריע לצדיק כאשר יונע

And they descended below to become enclothed within the Tree of Knowledge of Good and Evil — which corresponds to the souls as they enter into physical bodies, etc.

ונירדו למטה להתלבש בעז הדעת טוב ורע, הנה. הנשות שבוגרים גשים כו

And just as in a physical tree there are fruits of the tree, its body, and its bark — and likewise in the fruit there is a peel and a leaf that surrounds it — so too there are lofty souls in the higher level of the Tree of Life mentioned above: they are like the inner aspect, like the fruit of the tree which contains a sweet taste, etc.

וכמו שבאיון הגשמי יש פרות הארץ וגוף של עז וקלפתו, וכן בפרות יש קלפה והעללה הפטוקבו — כה יש בנות נשות עליזות באילן דחי ה"ל, נשות גבירותו שען בבחינת הפנימיות כמו פרות הארץ שיש ביהם טעם מותק כו

And within them is a peel that surrounds, which is unified with the fruit, and the leaf of the tree — these are like the souls of the ignorant (*עם הארץ*) who protect the Torah scholars, just as the leaf protects the fruit. The Torah scholars are the bodies of the fruit, and the leaves are those who support Torah scholars — called “supporters of Torah” (*Tomchei D'Oraisa*) — like the leaf that guards the fruit, etc.

ויש בינו קלפה הפטוקבת שמתה ערת בפרי, והעללה של הארץ — הארץ הוא כמו נשות עם הארץ שמאגין על פלמ"ץ חכמים, כמו שפטאל עליון על אתחכליא, שהתלמידי חכמים הם גופי הפרות והעללים הם המהווים לת"ל שגראים תומכי אוריתא בעלה. ששומר לפרי כו

And the body of the tree of the field is that which causes all types of fruits to grow — this is the very structure of the Tree of Life above, etc.

גוף של עז השודה הוא הצעם בו כל מיני פרות, שזהו גוף של עז הפנים למעלה כו

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>And this tree contains many levels, one higher than the other — just as in physical fruit trees, the tree is surrounded by many shells, which are the waste. Most of the fruit grow at the top of the tree, and those fruits that grow at the top are the most refined, since the fruit is the goodness that comes from the refinement and extract drawn from the tree.</p>	<p>ויש באילו זה מדרגות קוליקות זו למעלה מזו, כפרות באיילו הוגשמי שאילו עצמו מסובב בקהליפות הרכבה — היא בבחינת הפסלה, וכפרות רבקם גודלים בו למעלה בראש האילו, וכל הפרות שאגדלים למעלה יותר — הם כפרות המבררים ביוטר, מפני שהפרה הוא בבחינת הטוב שבא בברירור ותמצית היוצאת מנאילו.</p>
<p>And the more it is refined and delayed, and only ripens at the very end — the more refined and better it is in taste. Therefore, the fruits that grow at the height of the tree are better. But the fruits that grow below on the tree, where the waste is coarser, are not as good.</p>	<p>וכל שמתברר יותר ונגמר בשילוב לבסוף — הוא טוב יותר ומברר בטעמו, ועל פן הפרות שאגדלים בגביה באיילו הם יותר טובים, וכפרות שאגדלים למטה באילו ששם הפסלה גופה יותר — איןם טובים כל כך.</p>
<p>(And a proof of this is from grapevines: they do not bring from the roots below close to the ground, but rather from the upper branches, etc.). However, when the wind comes and throws the fruits from the tree — certainly, when the large fruits fall from the lower parts of the tree, near the ground, their fall is not very distant from the tree. But when the fruits fall from the top of the tree — those that grew at the height — they fall to a much greater distance from the tree. For it is the height that causes the fall to be farther away, etc. Understand this well.</p>	<p>ונראה לך מון הטענים שאין מביאין מון הרגליות למטה באיילו סמוך לארץ, אלא מון הצליות כו', אך הנה כאשר בא הרוח וזרק הפרות מנאילו — הנה וזה כשנונפלים הפרות שאגדלים למטה באילו סמוך לארץ — אין נפליהם ברוחיקות גדול כה מנאילו, וכשנונפלים הפרות שאגדלים בגביה באילו יותר — יותר מהינה נפליהם למרחוק ביוטר מנאילו, כי מפני הנטה מהינה סבת הנפילה למרחוק יותר כו'. וזה!</p>
<p>(ב)</p>	
<p>And according to this analogy, it will also be understood regarding the Supernal Tree, which is called the Ilana D'Chaya, the source of all life of the upper souls, which grows in the level of the Supernal Field — which is the level of Malchus, etc. (which is called “Field,” “Tree,” and “Orchard of Holy Apples” [Zohar], etc., and as it is written: “like the scent of a field that Hashem has blessed” [Bereishis 27:27]).</p>	<p>ועל פי משל זה יובן גם בו באילו הצלילו שנקרא אלילא דחי, מקור כל חי הנטמות הצלילונות שצומח בחינת שדה הצלילו, שהוא בבחינת הפלכות כו' (שנקרא שדה, אילו, חקל, פופון קידישין כו', וכמו בנו עדן שבחוב קריח שדה אשר ברכו ה' כו'). וכמו בנו עדן הארץ דכתיב ויטע ה' אלקים כל עז נחמד לאראה וטוב למאכל ועוז החיים בתהו הנו כו', שעליו נאמר כי</p>
<p>And just as in the Garden of Eden below it is written (Bereishis 2:9), “And Hashem caused to grow every tree that is pleasant to the sight and good for food, and the Tree of Life in the midst of the garden,” — so too it is said (Devarim 20:19), “For man is a tree of the field,” meaning: <i>the known man</i>, who is on the level of the Supernal Adam of Atzilus, who is the source that includes all souls — he is called the Tree of the Supernal Field.</p>	<p>האדם עז השדה — פירוש האדם עז, שהוא בחינת אדם הצלילו דאצילות, שהוא מקור הכלל כל הנטמות — נקרא בשם עז השדה הצלילונה.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

As it says in the Zohar on the verse (Vayikra 26:4), “And the tree of the field shall give its fruit,” and likewise, “Let the earth sprout vegetation... and a tree that produces fruit,” etc.

And these are all the souls of Israel that are sown from the level of Or HaZaru'a LaTzaddik (the level of Yesod of Abba within the Yesod of Ze'er Anpin, which is generally called the Tree of Life, as is known).

And the shells of this tree are the level of its external growth, and the fruits that grow on it are the internal growth — of the lofty souls.

And even among them, there are souls of amei haaretz or those involved in commerce, who are the “leaves,” as explained above.

And the entire concept of the growth of the Tree of the Field is in the form of a human figure, since it says, “For man is a tree of the field,” and man comprises three levels — Chabad, Chagat, and Nehiy, as is known.

And the souls that are in the height of this tree — which are the finest fruits — are the level of Chabad, like the “heads of the thousands of Israel,” the Torah scholars.

And in the body of the tree are the levels of Chesed-Gevurah-Tiferes, and when they fall from the tree they become Netzach-Hod-Yesod, etc.

And although every fruit has a leaf that corresponds to it — meaning those engaged in business — it is according to the level of the fruit that determines the value of its leaf.

It is possible that the leaf of a higher fruit is more important than a lower fruit. And if one does not find such a leaf, at least in the peel of the fruit one will find that the upper peel is more important than the lower fruit. And certainly, from a higher tree, even its leaves are far more important than the fruit of a tree that grows in the lowest place.

וכדכתייב בזאת על מה שכתוב ועיז השזה יתנו פריו כו', וכן פרשא הארץ כו ועיז עשה פרי כו. והן כלות נשומות ישראלי הנרוועם מבחןת אור קרווע לאזיק (בחינת יסוד אבא שביסוד זעיר אנטפין שפערא עז החינימ בכל פידוע). ובבחןת קליפות האילן הנה — היא בבחןת האמיקה החיצונית, והפרות האקלים בו — הוא בבחןת האמיקה הפנימית ונשומות העליונות. גם בזון יש נשומות זעם הארץ או בעלי עסקים בממונן, שהן פנקרים עליים פג"ל

וכללות ענן האמיקה דעיז השזה הצעיל — הוא באיז קומת און, מאחר שאמר כי האון עז השזה כו', שהאדם כולל ג' מדרגות: חכמה-בינה- דעת, חסד-גבורה-תפארת, נצח-הוד-יסוד, פידוע. והנשומות שבגופה האילן הנה, שהן הפרות הייתם טובים — הן בחינת חב"ד, כמו ראיין אליי ישראל, תלמידי חכמים כו. ובעופא דאיילן הוא בבחןת חג"ת, עד שפערלו מון האילן — הוא בבחןת נה"י כו.

אף על פי שיש בכל פרי ועלה שעליו — שעם העוסקים בממון — אבל היא לפי ערך הפעלה של כפרי, מה הוא ערך הפעלה שלו. ויכול להיות שהפעלה דפרי העליון יזכיר מפרי המחתון, ואם לא ימצא כזו בפעלה — על כל פנים בקהלינו דפרי ימצא שהקליפה העליונה יזכיר יותר מפרי המחתון. ועל כל פנים — מאילן יזכיר עליון — וזה שפעלה שלו חשובים הרבה יותר מפרי האילן שצומת במקומם נושא ביזמר. ווגמה לזרב:

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אַהֲלֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתְיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

An example of this: forest trees — which represent the angels — the fruits of forest trees do not compare in taste to the fruits of the tree called “Tree of the Field.” Even the peels of the fruit of the Tree of the Field are more important, and its leaves more fragrant, etc. Just as the songs that the angels sing (Yeshayahu 44:23, Tehillim 96:12) — “Then shall all the trees of the forest sing” — have no comparison to the divine delight experienced by souls, who are called the “fruit of the Tree of the Field,” and are called “Holy of Holies”.

וְעַצְיָה הַיּוֹרֵד — שֶׁהֵם הַמְלָאכִים — שָׁאוֹן לְפָרוֹת עַצְיָה
הַיּוֹרֵד עַרְךְ בְּטֻעָם לְפָרוֹת אֵילָן שִׁגְּרָא עַז הַשְׂדָה, עַד
שְׁקָלִיפּוֹת פָּרִי עַז הַשְׂדָה קְשָׁוִיכִים יוֹתָר, וְכֵן עַלְיוֹן
קְשָׁוִיכִים בְּרִיחָם כֹּו. וְכֵמוֹ שָׁאוֹן עַרְךְ לְשִׁיר שְׁהַמְלָאכִים
אָוּרִים — כֵּמוֹ שְׁבָתּוֹב אֹז רְגָנָנוּ כֵּל עַצְיָה יָעָר —
לְהַתְּפָעֵלֹת אַלְקֹוֹת בְּתַעֲנוֹג הַגְּשָׁמוֹת שִׁגְּרָא פָּרִי עַז
הַשְׂדָה, שִׁגְּרָאִים קְדֹשָׁה הַלְּלִים כֹּו

(7)

And this can be understood below as well — in souls as they are in bodies — that there are lofty souls whose level of

Netzach-Hod-Yesod (Nehiy) within them — which are love and awe (ahavah v'yirah) that pertain to action, such as in saying Krias Shema alone, or just a broken heart, etc. — are far higher than the intellectual emotional excitement (hispa'alus ahavah v'yirah sichlis) of lower souls than them.

Even in their ahavah and yirah while they are engaged in bodily needs, like during business dealings or eating, etc. — this is still only the level of the leaves of that lofty soul itself.

And even the ahavah and yirah that occur during one's engagement in bodily needs — such as commerce and food — are still just the leaves of the higher soul, like the amei haaretz and those who engage in business in general, as stated above. These are considered “leaves” in general, yet they are higher than the innerness of the emotional excitement of ahavah and yirah that comes from the intellect of lower souls.

For the lofty souls come from a higher tree — such as the level of the ten sefiros of Beriah — even the leaf of that tree is higher than the fruit of the leaf from the World of Asiyah.

And similar to this will be explained later.

And with this it is understood, at least, that although every soul has within it three levels — Chabad, Chagat, and Nehiy — still the Nehiy of a higher soul is greater than the Chabad of a soul lower than it, as will be explained soon regarding the levels of Nefesh-Ruach-Neshamah (Naran), etc.

וַיַּבְּנֵן זֶה לְמִטְהָה גַם בְּגַשְׁמוֹת שְׁבָגּוֹפִים, שִׁיְשַׁבְּנָשָׁמוֹת
גְּבוּהָה, שָׁגַם בְּחִינַת נִצְחָה-הַדִּיסּוֹד שְׁבָהוּ — שְׁהָנוּ
אַהֲבָה וַיַּרְאָה שְׁשִׁיצִיךְ לְמַעַשָּׂה, כָּגּוֹן בְּקָרְיאַת שְׁמָעַ לְבָדוֹ
אוֹ לְבָבָ נִשְׁבָּרְכּוּ — גְּבוּהָה הַרְבָּה מִהַּתְּפָעֵלֹת אַהֲבָה
וַיַּרְאָה שְׁכָלִים שֶׁל הַגְּשָׁמוֹת הַגְּמֻוּכִים מִמְּנָה.

וְאַפְּלוּ בְּאַהֲבָה וַיַּרְאָה שְׁבָשָׁעַת עַסְק גּוֹפּוֹ, כֵּמוֹ בְּמַסָּא
וּמַפְּטָא וּמַאֲכָל כֹּו, זֶה רַק בְּחִינַת הַעַלְיוֹן שְׁבָוּ עַצְמוֹ.
וְכֵמוֹ הַעַם הָאָרֶץ וְעוֹסְקִים בְּמִמְּנוּ בְּכָל כְּפָ"ל — הַוָּא
שִׁגְּרָא עַלְיוֹן בְּכָל — גְּבוּהָ מִפְּנִימִיות דְּהַתְּפָעֵלֹת
אַהֲבָה וַיַּרְאָה שְׁכָלִים שֶׁל נִשְׁמָמוֹת נִמְוֹכִים מִמְּנָה.

לְפִי שְׁהַגְּשָׁמוֹת הָגְבוּהָה הַנִּמְוֹכִים מִאֵילָן עַלְיוֹן בְּיֹתָר, כֵּמוֹ
מִי סְפִירֹת דְּבָרִיאָה, שָׁגַם הַעַלְהָ שְׁבָוּ גְּבוּהָ מִפְּרִי
דְּעַלְיוֹן דְּעַשְׂיָה וּכְהַאי גּוֹנָא, כֵּמוֹ שִׁיתְבָּאָר. וּבָזָה יְבָן עַל
כָּל פְּנִים, דְּגַם שִׁיְשַׁבְּכָל אֶחָד מִשְׁלֹוֹשׁ מִקְרָנוֹת: חַב"ד,
חַגְ"ת, נַחֲ"י — אֲכָל נַחֲ"י שְׁבָעַלְיוֹן גְּבוּהָ מִבְּחִינַת חַב"ד
שֶׁל הַמִּחְתָּנוֹן מִמְּנוּ, וְכֵמוֹ שִׁיתְבָּאָר בְּסִמוֹק בְּחִינַת
נַפְשָׁ-רוּחַ-נְשָׁמָה כֹּו.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

(ה)

And now we can understand from the above analogy: that when fruits fall from a tree, the higher up they fall from, the farther and lower their fall reaches.

So too is the case in the fall and descent of souls from the Supernal Tree — the higher the soul is in level and stature, the more its descent and enclothelement in the vessels and garments of Nogah within the worlds of Briyah, Yetzirah, and Asiyah is in a manner of greater distance — according to the height of its original source specifically.

And this is what is meant by the saying (Sukkah 52a), “Whoever is greater than his fellow — his evil inclination is greater than he.”

And even though the blemish may not be so coarse, it is nonetheless a greater blemish than the descent of a soul lower than it.

However, through this greater descent, the ascent that follows is also greater, for every descent is only for the sake of ascent, as explained above.

Accordingly, it is understood that the farther and deeper the descent is from the heights, the greater the ascent that results.

וְהַגָּהָה יַיְבָּן מַפְשֵׁל הַפְּ"ל — קְכָאַשָּׁר נַזְקִים הַפְּרוֹת מִן הַאִילָן — כֹּל שָׁנוּפֵל מִן הַגָּבּוֹת בַּיּוֹתֶר, נַפְּלָתוֹ לְמִרְחֹק לְמִתְּמָה יוֹתֶר. וְכֵךְ הוּא בְּגִנְפִּילָה וַיְרִיכָה בְּגִנְשָׁמוֹת מַאִילָן הַעֲלִילָן — שָׁכֵל שֶׁהָאָה בְּמַעַלָה וּמִזְרָחָה יוֹתֶר, נַפְּלָתוֹ וְהַתְּלָבָשָׁתוֹ בְּכָלִים וּלְבוֹשִׁים דְּנוּגָה בְּבִרְאִיאָה-יִצְרָה-עֲשָׂרָה — הוּא בְּבִחְנִית רִיחָקָה יוֹתֶר, לְפִי עֲרָךְ הַגָּבָה זָוָקָא.

וְזַהוּ שָׁאָמְרוּ: כֹּל הַגָּדוֹל מַחְבָּרוֹ — יִצְרוֹ גָּדוֹל מַמְפֵנִי כֹּו. וְאַף עַל פִּי שָׁהָגָם אִינוּ גַּס כֹּל פָּה, אֲכֵל הַוָּא פָּגָם גָּדוֹל יוֹתֶר מַגְפִּילָת הַגָּשָׁמָה שְׁלָמָה הַיְמָנוֹ. וְאַף עַל יְדֵי וַיְרִיכָה הַגָּדוֹלָה הַזֹּאת בַּיּוֹתֶר — יוֹתֶר תְּהִנָּה הַעֲלִילָה אַחֲרֶכָּה, לְפִי שָׁכֵל וַיְרִיכָה אֵינָה אֶלְאָ לְצַרָּה עַלְיהָ בְּפְנֵי ל. וּמְמִילָא מַוְּכוֹן — שָׁכֵל הַיְרִיכָה מִן הַגָּבּוֹת לְעוֹמֹק יוֹתֶר, יוֹתֶר תְּהִנָּה הַעֲלִילָה.

(And for this reason it is said about Yisrael, that when they ascend — they ascend until the heights (cf. Bamidbar Rabbah 20:20), because Yisrael “arose in [God’s] thought” at the ultimate summit — “to Me is the head” (Yirmiyahu 2:3), and therefore they descended very far downward, into the lowest low.

As it is said, “When they descend — they descend [to the bottom]” (cf. Bereishis Rabbah 32:1).

Therefore, their ascent is not step-by-step at all, as explained elsewhere on the verse (Bamidbar 23:22), “Like the lofty ones of the wild ox is his,” and likewise (Devarim 33:17), “And his horns are like the horns of a wild ox,” etc. — and this is understood.)

וְעַל פָּנֵינוּ אָמְרוּ בְּיִשְׂרָאֵל, כְּשַׁעֲוִילִים — עֲוָלִים עַד לְאָרוּם כֹּו — לְפִי שִׁיְשָׁרָאֵל עַלְוָה בְּמַחְשָׁבָה בְּתִכְלָת הַשְּׁפָלוֹת. הַעֲלִילָיו: לֵי רָאֵשׁ, וַיְרִדוּ מִאֶד לְמִטְהָה בְּתִכְלָת הַשְּׁפָלוֹת. וּכְמוֹ שָׁאָמְרוּ: פְּשִׁיוֹרְרִין — יוֹרְרִין כֹּו. וְעַל פָּנֵינוּ שְׁלִוְתֵיכֶם אִיּוּם בְּהַזְרָגָה קָלָל. וּכְמוֹ שְׁבָחוּב בְּמַקּוֹם אַחֲרֶכָּה עַל פְּסָוק כְּתוּעָפּוֹת רָאֵם לוֹ כֹּו, וְכוֹן וּתְרֵם קְרָאֵם (קְרָנֵי כֹּו. וְדוּ"ל).

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יְעַקֵב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיו - 1826

(1)

And to understand all this with added explanation, we must examine the verse (Yeshayahu 43:7): "All who are called by My Name, and for My glory I created him, I formed him, even I made him."

This refers to three levels in souls — "called by My Name" in the literal sense — as we say (Neshamah blessing in *Elokai Neshamah*): "You created it, You formed it, You breathed it into me."

This corresponds to: "I created him, I formed him..."

And it is known that this refers to the levels of Nefesh–Ruach–Neshamah (Naran): nefesh in the world of Asiyah, ruach in Yetzirah, and neshamah in Beriah.

The explanation of nefesh of Asiyah: it is the power and divine light within the animal soul (*nefesh habehamis*), pertaining solely to action — that is, to refrain from evil in actual deed alone, not to do anything against the will of Hashem.

This is achieved through nullifying any foreign will by accepting the yoke of Heaven (kabolas ol malchus shamayim) alone — in an external way and with cold restraint — when he fears to rebel against the One G-d.

Even though there is no inner illumination at all — that is, it is not through a felt divine inspiration in prayer, nor through any intentional kavvanah at all — still, he performs good actions and practical mitzvos with love and care.

(Not just from rote observance — "commandment of men learned by habit" — but from personal desire.)

This is the essential level of kabolas ol — a true yoke — where one makes a strong resolve to keep and do all the mitzvos of Hashem without hesitation or obstruction whatsoever.

וליהבין כל זה בთוספת ביאור, הנה יש לזכור על מה שכתבו: כל הנקרא בשמי ולכבודו בבראתיו יצרתיו אף עשיתיו — שהיא בדינה ג' אידיגות בונשות — שנgrams "בשמי" מפש, וכן מושג אמר: אפה בראתה יצרתיו אף. יצרתיה נפקחתה כו. וזהו: בראתיו יצרתיו כו

ונודע — דהינו בחינת נפש-רווח-נפש: נפש בעשרה, ורוח ביצירה, ונשות בבראה. וביאור ענין נפש דעתה — היא כה ואור האלקות שבנפש קבhamiyah, לענו מעשה בלבד — שהוא להיות סור מרע בפועל מפש בלבד, שלא לעשות נגד רצון ה, בביטול רצון זר על-ידי קפלה על מלכות שמים בלבד, בחרינות ובקירירות — בשיירא למוד ב' אחד

אכלו שאין בזה בוחנת הארץ פנימית כלל וכלל — דהינו שליא על-ידי התפעלות אלקות בתפלה בקונה — כלל וכלל כו. וכן במעשה הטוב, במצוות מעשיות — חביבים עליו לעשותם וליךם בפועל מפש, (ולא מצד מצות אנשים מלבדה כו). וזהו עיקר בוחנת קפלה על מפש כו, שנעשה הסכם חזק בעול זה לשות וילעשות כל מצות ה' בל מניעה ועפוב כלל

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָד יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

And this is implanted in every Jew — as a kind of natural disposition in the soul — in the entire multitude of Israel, as is known.

This is what is called the level of Yaakov, spelled יַעֲקֹב — the souls on the level of the heels (eikev) — which corresponds only to action, referred to as walking, as in (Devarim 13:5), “After Hashem your G-d you shall walk.”

This is like the low fruits that grow at the bottom of the tree, as mentioned above — and is what is called nefesh of Asiyah.

(And although it too contains Chabad and Chagat — that is, some level of ahavah and yirah — they are not beyond the dimension of action, and the divine knowledge within it is very limited and general. Therefore, it is still called nefesh of Asiyah.)

This nefesh is enclothed in coarse physical material, rooted in Nogah of Asiyah, which opposes this divine power — that is, the power of the evil inclination to transgress prohibitions in actual deed, and to prevent the good actions of mitzvos in practice.

This is the removal of the yoke, which is what is called a rasha (wicked person) in this physical context.

This is the meaning of the descent of the nefesh of Asiyah.

וזהו שפתו יסיד בכל אחד ואחד מישראל כמו טבע בנפשו, בכל המן ישראלי כיוז. והוא הנקרא בחינת יעקב: י"ד-יעקב — שהן נשות שבבחינת יעקבם, שהוא רק הפשעה, שגרא הילוק, כמו שכתוב: אחרי ה' תילכו כו. וזהו ממש פרות הנוכחים שגדלים באילן. למשה, כפ"ל — ונקרא נפש דעתיה

ואף על פי שפלילה גם כו מחייב ותג"ת — (שהוא) אהבה ויראה, שאינו אלא לענין הפשעה, והדעת האילקי שבחה בקוצר ובכליות בלבד — נקרא “נפש דעתיה” לבד. ונפש זו — מלכשת בחומר גשמי גם שרשיו מבחינת נוגה דעתיה — הוא המגיד לפ"ח האילקי הנה, שהוא כה היציר הרע, לעבור על לא תעשה בפועל ממש, ולמנע מעצמה הטוב ומצות בפועל ממש, בפרקית עול מלכות שמים — שגרא רשות בגשמיות. זהו ענין הנטילה של נפש דעתיה זאת

(2)

And even though the blemish is very great when it is in actual deed, in physical action — this is not as great a fall as in the case of ruach and neshamah (the higher levels).

This aligns with the above analogy: fruits that grow lower on the tree do not fall as far, since the good within them is not so distant from the evil, and therefore it can fall more easily.

And for this reason it is said (Yechezkel 18:4), “The soul that sins” — meaning: the nefesh of Asiyah, as discussed above — is the one that sins in actual deed, in complete evil.

ואף על פי שהפוגם גדול מאד במשעה בפועל ממש — אין זו נטילה כל כה כמו ברוח ונשמה, ולפי ערך מעולם. על דרך המשל ה"ל: שפירות שגדלים למשה אינם נופלים בהיות הרחק כל כה כו, לפי שנטותם שבקם אינו רחוק כל כה מן הרע — ויכול לפחות בקלות יותר. וכן אמר: הנפש החוטאת — פירוש: הנפש דעתיה כפ"ל — היא החוטאת בפועל ממש ברע גמור

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

And it does not leave as much of a mark or blemish above, according to the analogy of a very lowly servant who sins against the king — violating His will.

Since the servant has no standing at all, his actions carry little weight — just as his good deeds are not considered significant, so too his sins are not.

By contrast, if a respected minister acts against the will and decree of the king, it constitutes a much greater offense against the honor of the king — even if the violation is very subtle, it is considered more rebellious, because of the higher stature of the one who sinned.

So too is the difference between the level of nefesh of Asiyah versus ruach and neshamah of Yetzirah and Beriah: the blemish at those levels is in the intellect and emotions.

Even though that blemish is far more subtle, it is considered greater rebellion, according to the value of the good within them — and is called a much greater fall, just like in the analogy of fruits that grow at the top of the tree and fall farther downward.

(Just like a person who falls on his legs — that is not considered such a fall. But if he falls on his head, so that the head strikes the ground — that is the greatest possible fall.

Similarly, the heads of the thousands of Israel, when they fall into even a minor sin, it causes more damage than the grave sins of simple common folk.

As the Sages said (Berachos 8a): “If you see a generation suffering many troubles, go and investigate the judges of Israel.”

This shows that through the sin of the judges of Israel, when they distort judgment — more suffering comes upon the world than through the sin of the commoners.)

ולא יעשה רשם ופגם למעלה כל כה, על דרך משל:
عبد הפקחות ערך מאד, שיחטא למלך — לעבר נגד רצונו — שאינו תופס מקום כלל, כמו שמעשה הטוב שבו אינו תופס מקום. מה-שאינו כו שהן נכבד — שעשושה נגד רצון ונורת המלך — שפוגם יותר בקבוד המלך, ואך על פי שעשה בركות מאד, ייחשב מרד יותר, מפני ערך מעלה הטוב שפוגם כו

וכך הוא ההפוך בין בחינת גוף דעתה לבחינת רוחו ומשמה דיצירה ובריאה — שהפוגם שלם במוחין ומדות, שהוגם שהוא דק קרביה יותר, מרד יחשב, לפי ערך מעלה הטוב שבקם כו. ונראה נפילה גדולה בזאת, כיומר, במשל פירות שגדלים בגובה האילו, שנפלום מטיה יותר

וכמו הנופל ברגליו — שאין זו נפילה כל כה, כמו הנופל בראשו למטה לאرض, שהראש נופל ומוקה בארץ — זו נפילה גדולה שאין כמוה. מה-שאינו כו באשר יכשל ברגליו — אין זו נפילה כל כה. כמו ראשי אלפי ישראל — שוגם כשנופלים בחתא כל יותר יפוגם מחייב ועוזו עם הארץ הפשוטים. כמו שאמר: אם ראתה דור שארות רבות באות עליו — צא ובדוק בדיני ישראל כו. הרי שעיל-ידי חטא בדיני ישראל — בהתוית מושפט שלא כדין — צרות רבות באות, יותר מחייב דעתם הארץ כו

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲהַלְיךָ יְאָקָב מִשְׁכְּנָתִיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

(ח)

And behold, the level of ruach of Yetzirah refers to those who serve Hashem with intellectual love and awe (ahavah v'yirah sichlis) — that is, with kavvanah in the heart and mind, with emotional arousal, fiery divine passion in prayer.

They engage in Torah and mitzvos with kavvanah and will of the heart, in the inner aspect of the heart, and they are far from actual evil in deed — since within their hearts there is a constant fear of G-d, in a manner of internal consistency, called a fixed yoke of Heaven (kabbalas ol) with love and desire all day, and their hearts are broken internally, etc.

If so, their fall is not into actual evil and sin in deed, but rather into more subtle forms of failure — such as when from time to time they fall into permitted lusts or overly frequent evil thoughts, which blemish the soul in such a way that they can no longer be aroused with true inner love and awe.

(Whereas for the nefesh of Asiyah, this wouldn't be considered a blemish at all.)

Or he may fall into frivolity, mockery, lashon hara, and gossip, or dishonest dealings — lacking full faithfulness in business — and this is a kind of internal rejection of the yoke of Heaven.

Through this, he may fall into other materialistic indulgences, and become more and more immersed in them — for example, excessive preoccupation with business pursuits, chasing after wealth and honor, etc.

All of this is considered a much greater blemish, relative to his spiritual stature and level.

So too, in the realm of positive deeds, his “fall” is his laziness and coldness — such that he does not desire or love mitzvos, and may even neglect Torah study entirely, failing to do good deeds with appropriate kavvanah.

He shortens his prayer and inner teshuvah; his heart is not broken inwardly at all, and all his actions and divine service are mixed with falsehood and negativity, to an extreme degree.

והנה בבחינת רוח דיצירה — היא אותם שעובדים את ה' באהבה ויראה שכלים, שזהו בכוונה שבלב ומוח, בחתפלוות רשי אוש אלקי בתפלה, וושוקים בתורה ומוצאות בכוונה ורשותה דלא, בבחינת פנימיות הלב. ורוחוקים הם מך בפועל ממש, לפי שיש בלבם מראת אלקות בתרמיז, בבחינת פנימיות, שנקראת קבלת עול מלכות שמים באהבה ורצון כל היום, ולבו נשבר. בפנימיותכו.

ואם כן, הנטילה שלו — אינה ברע גמור בעבירה בפועל ממש, רק בדעתו יותר. והוא: כאשר לפקרים יפול בתאותה קתר, ובחרהורים רעים יותר מדי, שוגם לנפשו — לבתמי החתפעל עוד באהבה ויראה פנימיות. (מה ש אין פון לנפש דעתה הנל — אין זה פגם כלל.

או בחוללות וליצנות, ולשון ברע ורכילות, ואני נושא ונוטנו באמונה ברואי — והוא פריקת עול מלכות שמים בפנימיות, עד שגם מבני זה יוכל לבוא לשאר חומריות עולם זהה, ולהשתקע בהם ביטר — וקמו בטרחת העסקים, לרדו אחר הון כו', ואחר גסות. וגדולהכו.

וכל זה — פגם גדול יותר, לפי ערך ומידגתו באשר הוא שם. וכן במעשיה הטוב, נטילה שלו — היא געל העצלות ופירירות, לבתמי יאהב וניחוץ במצוות מעשיות, ויבטל מפלמוד תורה לגמרי, ולא יעשה טוב בכוונה ברואי לפי מדרגתתו. ויקאר בתפלה ותשובה פנימית שבלב, שאין לו לב בשקר בפנימיות כל, וייהי כל מעשיו ועבודתו מערכים ברע ושקר ביותר כו

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>And even though this is not actual evil in deed, it causes greater spiritual damage above than the blemish caused by the nefesh of Asiyah, according to the analogies above — like fruits that grow higher on the tree, whose fall is further down.</p> <p>Or like a precious servant, who is highly esteemed by the king due to his refined, delicate service — and therefore his blemish in royal duties is more serious than the lower servant's failings.</p>	<p>ונכילה זו — אף על פי שאינה ברע גמור בפועל ממש — יותר יפגם למעלה, מפגם רגש דעתיה, לפי הנטלים הפל בפרות שגדלים בגובה יותר, שנפלתם למיטה יותר כו. או כמו עבד היקר בעיני הפל יותר, מצד מעלה טוב עבורה, בדקות ענייני הפל כו — שגמו בעבורתו — יותר גודל מפגם העבד הפהות בעבורתו כו.</p>
<p>(ט)</p> <p>And behold, the level of neshamah of Beriah refers to those whose service is with the innerness of mind and heart, with inner arousal of delight, and with comprehension of G-dliness, in love and awe of delights (ahavah v'yirah b'tanugim) — to delight in Hashem in the depth of the point of will and intellect, etc., with constancy, deep within themselves, without interruption.</p> <p>They never fall — not even into permitted lusts, frivolity, or lightheadedness — and certainly not into materialism of this world, nor do the preoccupations of business move them at all from their place.</p>	<p>והנה בחינת נשמה דבריה הינו אותן שעבודתם בפנימיות המוח והלב בהתפעלות פנימית התענווג ובהשגות אלקות אהבה ויראה בתענווגים להתענג על ה' בעומק נקודת הרצון ושכל כו' בתמידות בתוך תוכם ממש ולא יופסק ויפול לעולם גם בתאות היתר וקלות והוללות כו' וכל שכן חומריות עולם זהה וטרדת העסקי' שלא ייזעו אותו כלל ממקומו</p>
<p>And as a result, also in positive action, there is no blemish at all — for they desire Hashem's mitzvos greatly, to perform them with inner love and awe, with extraordinary diligence for their purpose. They engage in Torah and mitzvos for their own sake as is fitting, and do charity and kindness generously, beyond what is required. They never fall from their inner service, from divine knowledge and the knowledge of the secrets of Torah, and from inner awe — which is the level of self-nullification, the level of koach mah (the power of humility) of chochmah, with the complete absence of self-feeling.</p>	<p>ומילא גם במעשה הטוב אין בו פגם כלל שחייב במצוות ה' מאי לעשות אהבה ויראה פנימית ובהתודלות יתרה לתכליתו ועוסק בתורה ומצוות לשמן כראוי כו' ועובד צדקה וגמרות הסדים בהפקירות ביתר מכפי המדה ולא יפול מעובתו הפנימית בדעת האלקי ודעת רזי תורה ויראה פנימית שהוא בחינת ביטול למציאות בחינת כה מה דחכמה בהעדר הרגשות עצמותו לגמרי'</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲנָלִיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

Their soul is like dust to all — in extreme humility and lowness, as if they have no existence at all.

They despise their lives always, with the deepest broken heart (as is naturally the case), for this is true revulsion of evil.

(All this is not the case in the level of ruach of Yetzirah, which is service with felt arousal and perception of G-dliness, sensed in the heart with fervor and cleaving, but only temporarily.

This is a level of the external binah alone, which can fall into negative traits as well.

Whereas with the inner binah and chochmah, the inner delight and will, there is no fall even into permitted lusts, and they are unmoved from any purpose at all.)

ונפשו כעפר לכל בענוה ושפלוות יתרה כאילו אין
במציאות ומוסס בחיו תמיד עמוק לבר נשר ביותר
(כמו שכותב הטבעי) שזהו מוסס ברע כו' (שאין כל
אללה בבחינת רוח דעתו שהוא שוהה בתפקיד השגות
אלקות המרגש בלב בתלהבות ודבקות לפי שעה
לבד כו' שהוא בבחינת חיצוניות בינה בלבד שיפול
במדות רעות גם כן מה שאין כן בפנימיות בינה והכמה
שבו פנימיות התענג והרצון שלא יכול גם בתאות
(היתר ולא יוזע מכל כו

(י)

If so, it is understood that the fall of such a lofty neshamah is judged only relative to its elevated level, and is far more subtle than the fall of the ruach of Yetzirah described earlier.

For example: he has fallen from the good flavor and inner delight in Divine service — it is no longer as pleasurable to him.

And this is because he lacks a broken heart of sufficient depth; his soul is no longer like dust with heightened humility in a state of self-nullification, the level of Yichuda Ilah'ah (higher unity).

On the contrary, he falls into coarseness, such as “his heart was uplifted...” (Divrei Hayamim II 26:16).

וא"כ הרי מובן שנפילה של בבחינת נשמה כזאת אינו
אללא לפי ערך מדריגתו הגדולה שהוא דק הרבה יותר
מנפילה של בבחינת רוח דעתו הנ"ל והיינו שנפל
מטוב טעם עבודתו בפנימיות התענג האלקי בלהי
יערב לו כל כך והוא מפני שאין לו לב נשר עמוק
గדול כל כך ואין נפשו כעפר בענוה יתרה בבחינת
ביטול העצימות דיהודה עילאה כי אדרבה נופל בסותה
'כמו ויגבה לבו כו

And although he is not drawn to any materialistic lusts of this world — being far from such things — he nevertheless does not exert and toil with all his might to live with the vitality of the Divine light constantly.

He fails to serve with the unique gift of inner work that he possesses by nature, due to the exalted level of his soul.

As a result, there arises in him a slight inclination toward evil — though not actual evil, nor even evil thoughts (as with ruach of Yetzirah) — but rather a blemish in thought, involving mundane matters like business or physical needs, which are not for the sake of Hashem.

והגם שאין מונע לו מכל דבר תאונות חומריות עולם
זהה שרחוק מזה אבל איןנו משתדל ומגיע עצמו לדודוף
בכל עוז לחיות האור האלקי תמיד לעבור
עבדה מתנה זו שיש בנפשו כמו טبع ומצד מעלה
נשנתו ומילא יש בו קצת נטיה לבחינת הרע אף על
פי שאין רע גמור בהרהורים רעים (בחינת רוח
דעתו) והוא גם המחשבה בהרהוריו דברי תורה
במילוי דעלמא במסא ומטה וצרכי גופו וכחאי גוננא
שלא לה' מה

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָדִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>This is only a vacancy — a lack of inner divine light and vitality — resulting from his diminished effort in prayer, relative to his level, his song to G-d, and his pleasure in Hashem.</p> <p>Also, from reduced Torah study, both revealed and hidden aspects. And although there is no actual flaw in his good deeds — he prays from time to time with kavvanah and learns Torah lishmah — the neglect of his complete avodah causes a hollowness and departure of the inner divine light that had always shone in him from the level of inner delight and the supernal will in his prayer and Torah. This light had brought about Yichuda Ila'ah (higher unification) in all worlds, sweetening judgments and prosecuting forces.</p>	<p>שהזו רק בחינת ריקנית האור והחיות אלקות הפנימיות שבו מצד מיעוט עבודתו בתפילה לפי מדריגתו בשיר אל להתענג על ה' ובמיוחד תלמוד תורה בנגלה ונסתור וauf"י שאין פגם בעצם במעשה הטוב שלו כאשר מתפלל לפרקם בכונה ולומד תורה לשמה אבל ביטול העבודה התמה שלו הוא גורם ריקנית והסתלקות האור הפנימיות האלקלי' שהי' מאיר תמיד מבחינת פנימיות התענג ורצון העליון בתפילתו ותורתו ויהודה עילאה שהי' על ידו בכל העולמות והמתתקת הדינין וkatrogim' כו'</p>
<p>Therefore, it is possible that this blemish is greater than the blemish of coarse lusts and bad traits of the level of ruach of Yetzirah — and certainly greater than the sins of simple common people.</p> <p>(As is known from the Baal Shem Tov, who said that his wandering thoughts in prayer and throughout the day cause more damage than all the sins, because when tzaddikim fall slightly from their level, it is more severe than the sin of the wicked in actual deed.)</p>	<p>וע"כ יכול להיות שפגם זה גדול יותר מפגם דתאות רעות ומדות מגנות דבחינת רוח דיצירה הנ"ל וכל שכך מפגם העבירות דעתם הארץ פשוטים (וכיווע' בשם הבעש"ט ז"ל שאמר דמחייב שלו בתפילה וכל היום פוגמין יותר מכל העוונות משום מצדיים הנופלים מעט מדריגתם יותר קשה מפגם הרשעים (בעוונות בפועל ממש</p>
<p>For the higher something is, the greater the damage and imprint when it falls — because it falls from the greatest distance from evil.</p> <p>Even when the fall is only into mundane or irrelevant thoughts, the energy and life-force they draw is far greater than the impurity received through the sin of a nefesh of Asiyah.</p> <p>Especially due to the absence of the inner divine light from the level of inner delight and chochmah of Atzilus, which is the root of all Yichuda Ila'ah.</p> <p>(As in the story of Rashbi, who rebuked Rabbi Yosei when he had a worldly thought — all the more so if one's thoughts turn to actual physical matters, etc.)</p>	<p>שכל הגבוה יותר עושה פגם ורושם גדול יותר מצד עצם הריחוק ביוטר מן הרע כשנופל בהם גם כן איזה הרהור דגם במחשבה של דברי תורה ועניני עולם הזה מקבל אור והיות רב יותר מטומאת עניין נפש דעשה' החוטאת ובו יותר מצד מיעוט והעדר האור האלקלי' שבפנימיות התענג והחכמה דאצלות שהוא שרש כל היהודה עילאה דאצלות (וכמו רשב"י שאמר לר' יוסי כשהרהור במילוי דעת מא' כו' וכל' שכן פגם המחשבה בדברים גשמיים ממש כו'</p>
<p>(Such as in the case of "Place upon them the needs of the community" — which, though a mitzvah for communal livelihood, still involves distractions from worldly matters, and they consume</p>	<p>וכענין הטל עליהם צרכי ציבור שהן טרdotות שונות) מילוי דעת מא' והן כלין מאליהן אף' שהו מזו (לפרנסת הציבור כו' וככאי גוונא וכמ"ש במ"א</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָדֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>themselves, even though it is a mitzvah — as explained elsewhere.)</p>	
<p>(יא)</p>	
<p>And now, it can be understood — the matter of teshuvah in correspondence with the three levels mentioned above in Nefesh–Ruach–Neshamah of Beriah, Yetzirah, Asiyah, that the degree of teshuvah is in accordance with one's level, and each one's blemish is according to their level specifically. This is the idea of descent for the sake of ascent — the greater the descent, the greater the ascent. The entire concept of teshuvah is only the ascent from the descent — relative to the blemish and sin, which itself is relative to one's level.</p>	<p>והנה מעתה יש להבין עניין התשובה בג' מדריגות הנ"ל בнер"נ דבריאה יצירה עשויה שהוא לפי מעלהו מדריגות הפגם של כל אחד לפי ערכו ומדריגתו דוקא שהוא עניין ירידה צורך עלי' שכל הירידה יותר העלוי יותר וככלות עניין התשובה הוא רק בחינתה הعلي' דוקא הירידה לפי ערך הפגם והחטא שהוא לפי מדריגתו דוקא</p>
<p>And it is known that the levels of Naran of Beriah–Yetzirah–Asiyah come from the Naran of Atzilus. Thus, through teshuvah, they ascend back to their root in Naran of Atzilus: The teshuvah of the nefesh that sinned in action in Asiyah ascends to the nefesh of Atzilus. The teshuvah of the ruach of Yetzirah mentioned above ascends to the ruach of Atzilus. And the teshuvah of the neshamah of Beriah ascends to the neshamah of Atzilus, which is the level of inner intellect, i.e. Chochmah and Binah of Atzilus.</p>	<p>וכידוע שבחינה נר"נ דבריאה יצירה עשויה שמשם הוא בנר"נ דאצילות וא"כ על ידי התשובה עולין בשרשם בנר"נ דאצילות ובבחינת תשובה דנפש החוטאת בפועל מש דעשה עולה בבחינת נפש דאצילות ובחינת תשובה דרוח דיצירה הנ"ל עולה בשרשו בבחינת רוח דאצילות ותשובה דבחינת נשמה דבריאה עולה בבחינת נשמות דאצילות שהוא בבחינת פנימיות המוחין דחכמה ובינה דאצילות</p>
<p>The explanation of these three types of teshuvah is as follows: The teshuvah of the nefesh of Asiyah, which sinned in actual deed, is to become a “sur meira” (one who refrains from evil) in deed alone, even against one's will, as it says (Yeshayahu 55:7), “Let the wicked abandon his path.” This is the process of refining actual evil from Nogah of Asiyah, which is predominantly evil. This is teshuvah tata'ah — returning the lower hei (ה) of Havayah — i.e. nefesh of Malchus of Atzilus, that the Shechinah no longer be in exile, “the King bound in chains,” etc.</p>	<p>ובאיור עניין ג' מיני תשובה אלה הנה בחינת תשובה דנפש דעשה החוטאת בפועל ממש הינו להיות סור מרע בפועל ממש בלבד בכספי בעל כרחו כמו שכחוב יעוזב רשותו כי והוא בבחינת בירור דעת גמור דנוגה דעשה שרובו רע גמור וכוי וזה תשובה תשוב'ה ה' תחתה בבחינת נפש דמלכות דאצילות שלא יהיה בסוד 'גלוות השכינה מלך אסור כי</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲהַלִּיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>This is achieved through a firm acceptance of the yoke, at least in the external sense, to not rebel, etc.</p> <p>This causes the ascent to the level of nefesh in Atzilus, which is called hei tata'ah (the lower hei).</p> <p>Likewise, through their good actions, done according to halachah — with intent to fulfill their obligation, at the very least — this is called the yoke of mitzvos, which is the elevation of good from evil in the physical realm of Nogah.</p>	<p>והוא על ידי הסכם חזק וקיבלה על בחיזוניות על כל פנים שלא למרו כו' והוא העולה לבחינת נפש בבחינת אצילות שנקרא ה' תחתה כנ"ל וכמו כן על ידי בוחנה מהו הטוב שלהם שהיה נעשה כהכלתן על פי דין בכוונה לצאת ידי חובה על כל פנים שנקרא עול מצות שהוא בוחנת העלאת הטוב מן הרע דנוגה ב깅שיות</p>
<p>This is the level of nefesh of Yaakov — “yud” over “eikev” — the souls on the level of heels, whose mission is to refine the Tree of Knowledge of Good and Evil within Nogah of Asiyah, through actual practice — via 248 positive commandments and 365 prohibitions in actual deed.</p> <p>This is what is meant by teshuvah and good deeds in physicality — in this world — that teshuvah precedes good deeds, because teshuvah causes one to turn away from evil, and as a result the light of goodness shines, which is Yichuda Ilah'ah (higher unity) within mitzvos.</p> <p>This is why it says “good deeds” — meaning, they shine.</p> <p>And this moment is greater than all of Olam Haba, which is merely the reward for mitzvos — even for the sinners of Israel, who are full of mitzvos like a pomegranate, as it says (Yeshayahu 60:21), “And your people are all righteous,” because the reward for a mitzvah is the mitzvah itself, as is known — and this is understood.</p>	<p>זהו בוחנת נפש דיעקב י"ד עקב נשומות שהן בבחינת עקיבים לברר לעצם הדעת טוב ורע שבנוגה דעשה בפועל מיש על ידי רמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא תעשה בפועל ממש וע"ז אמרו תשובה ומעשים טובים ב깅שיות בעזה"ז שתשובה קדמה למעשים טובים שהיא סור מרע בפועל ממש על ידי תשובה שעילא'ה זה ממילא'יאיר אור הטוב והיא ייחודה עילאה במצוות שעושין שלזה נקרא מעשים טובים כלומר מאירים שיפה שעיה זו מכל חיה העווה"ב שהוא רק שכר המצוות בפועל מיש אפילו לפושעי ישראל שמלאים מצוות כרימון שנאמר ועמך כולם צדיקים במצוות בפועל ממש כו' משום דשכר מצוה עצמה עצמה כידוע וד"ל</p>
<p>(יב)</p> <p>And behold, the second category of teshuvah — that of the level of ruach of Yetzirah — is much higher than the first.</p> <p>This is because teshuvah is not merely an ascent from descent, but rather: the greater the descent, the greater the ascent.</p> <p>And the descent is proportional to the fall from a higher place — and the fall of ruach of Yetzirah is from a far loftier height, as explained above in the analogy of fruits that grow high on the tree, whose fall is much farther downward.</p> <p>If so, then the ascent achieved through the teshuvah of ruach or neshamah is far greater than the ascent from the teshuvah of nefesh of Asiyah, which sins in actual deed.</p>	<p>והנה עניין התשובה הב' בוחנת רוח דיצירה הוא גובה ממנה הרבה, משומן דהתשובה אינו רק העלי' מן הירידה, ולפי ערך הירידה כך ערך העלי' יותר. והירידה היא לפי ערך הנפילה מן הגובה יותר, ובוחנת נפילה רוחה דיצירה הוא בא מן הגובה יותר, כנ"ל במשל פירות האילן שגדלים בגובה האילן יותר, שנפילתם למטה ביתר. וא"כ העלי' שעיל ידי התשובה דרוח ונשמה הרבה יותר מעלי' התשובה בוחנת נפש דעשוי החוטאת בפועל ממש</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲנָלִיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּגּוֹ- 1826

And the teshuvah of ruach of Yetzirah — although it is not a fall into actual sin, as explained above — is rather from corrupted desires, even in permitted matters, and an internal rejection of the yoke of Heaven, such as frivolity, mockery, coarseness, and an intense lust for the pleasures of this world, chasing after vanities, wealth, and honor with full passion, as explained earlier.

But this is all relative to the great value of the good within him — the divine emotional fire that is his nature — and so such a blemish is greater, since the fall was from a higher place.

Therefore, their teshuvah is to depart from the materialism of this world, from all corrupted desires, and to return to accepting the yoke of Heaven with inner love and awe.

This is a more inward teshuvah, one of a broken heart in the inner dimension — to truly return to Hashem, to draw near to Him with pure and complete service.

This is called a pure heart — to eliminate all evil from the good entirely, so that one's heart is pure from all residue and dross, devoted only to his Father in Heaven, and no longer drawn to vanity and falsehood.

And likewise, in his good deeds: they are not performed with laziness or coldness, but with desire and will, with proper kavvanah and heartfelt intention — to the point that he removes any trace of foreign motives.

Thus, this teshuvah is mainly expressed in his positive deeds — in the service of the heart in prayer and in mitzvos — which must be refined from all mixture of evil, so that the good is pure and clarified for its true purpose.

And even here, it is said that teshuvah precedes good deeds — this means the inner teshuvah, from the depths of the heart, to purify oneself from every impurity.

This is the level of teshuvah ila'ah — of binah — a return that comes with heartfelt inspiration and bitterness over being distant from the One G-d.

This is teshuvah with fiery divine longing.
(This corresponds to the return of the vav, representing the midot, to the upper hei, in the Divine Name.)

וענין התשובה דבחינת רוח דיצירה, אע"פ שאינו מרע גמור בפועל ממש, כנ"ל, אלא מתאות רעות דהיתר ופריקת עול מלכות שמים בפנימיות — כהוללות וליצנות וגסות וכל חמדת תענגgi עולם הזה והרדיפה להבלי עולם הון וכבוד בכל לב ונפש ביויתר, כנ"ל — הנה זה לפי ערך מעלת הטוב שבו בתפקידו אלקי ברשפי אש כו' פגם גדול יותר, וירידה מן הגבורה יותר

וע"כ התשובה שלהם ליצאת מהחומריות העולם זהו מכל תאות רעות, ולקבלת עול מלכות שמים באהבה ויראה פנימיות. וזהו תשובה פנימית יותר, והוא בבחינת לב נשבר בפנימיות זוקא, לשוב אל ה' באמת להתקרב אליו בעבודתו התמה ובראה, שהוא הנקרא בר לבב, שהוא לעבר הרע מן הטוב בתכלית, עד שיהי' לבו טהור מכל סיג ופסולות, רק לב אחד לאבוי שבשמים, ולא ישא עוד לשוא והבל נפשו כו

וכן במעשים טובים, לא יהיו טוב בעצלות וקרירות, רק בחשך ורצון — בכוונה ורעותה דלי'א על תכלית, בבירור כל כוונה זהה לגמר כו'. ונמצא שתשובה זאת בכלל, העיקר הוא בבחינת ומע"ט — בעובודה שבלב, בתפילה, ובמעשה המצוות — שיבידלו כל סיג ופסולת רע מן הטוב, ויהי מעשה הטוב נקי וברור מכל סיג על תכליתו

וגם על זה אמרו דתשובה קדמה למעשים טובים — דהינו תשובה פנימיות דפנימיות הלב, לטהר עצמו מכל סיג כו'. וזהו תשוב ה' עילאה דבינה — לבוא בתפקידות ומרירות הלב על ריחוקו מה' אחד — שנקרא תשובה עילאה, לשוב אל ה' ברשפי אש התשובה אלקי' כו'. (והינו תשוב ויה' דמידות לגבי ה' עילאה כו')

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפטתך ישראל תקפ'ו- 1826

<p>This teshuvah precedes the mitzvos to shine the inner light of the Divine Name into one's physical mitzvah actions, which he will now do with kavvanah and heartfelt longing to achieve Yichuda Ilah in inner depth — so that his deeds will be called good in the sense of illuminating, and will ascend upward, not remain below. Each person's teshuvah, according to their level, causes their mitzvos to be illuminated accordingly.</p> <p>This is the refinement of Nogah in Yetzirah, where good and evil are equally mixed, and the primary effort is to separate and refine good from evil — which is a higher ascent than refining from pure evil, as in Nogah of Asiyah.</p>	<p>וקדמהamusim tovim — להאריך אור פנימי שם ה' במצוות מעשיות שלו, שיעשה בכוונה ורעותה לדיבא — להיות יהודא עילאה בפנימיות, עד שנקראים מעשיות טובים מאיריים, שיעלו מעלה ולא ישארו למטה, שככל אחד לפניו מדריגתו — כן מדריגות תשובתו הקודמת — להאריך למע"ט שלו כו'. וזה בבירור הנוגה דיצירה — שהיצירה השחציו רע וחציו טוב בתערובות גדולות, וכל עיקר הבירור אינו אלא לברר הטוב מן הרע, כנ"ל — שזהו עלי' יותר מעלי' דתשובה מן הרע גמור נוגה דעתשי' כו</p>
<p>(יג)</p> <p>And the third level of teshuvah is even higher in rank than the teshuvah of ruach of Yetzirah. This is the level of teshuvah of the neshamah of Beri'ah, as explained above. Its fall, although not into any mixture of permitted lusts, evil thoughts, or foreign fiery passion for worldly pleasures, etc., — nonetheless, the fact that it falls from the good flavor and divine pleasure of the light of its soul in the inner intellect of Chochmah and Binah causes a greater blemish above, namely the withdrawal of the inner divine light of delight and will within the inner Chochmah and Binah of Atzilus, as explained earlier.</p>	<p>והתשובה השלישית היא יותר נعلاה במדרגה גם מתשובה דורותה דיצירה, והיא בוחינת התשובה דבחינת נשמה דבריאה הנ"ל, שהנפילה שלו — הגם שאינו אף בתערובות דתאותה היותר והרהורים רעים ותשוקת אש ורזה דתענוגי עולם זהה כו', אבל מה שנופל מטוב טעם ותענוג האלקי שבאור נשמהו בפנימיות המוחין דחכמה ובינה — גורם פגם גדול יותר למעלה יותר, שהוא הסתלקות האור פנימיות דתענוג ורצון שבפנימיות חכמה ובינה דatzilah, כנ"ל — שזהו בוחינת נשמה דatzilah בכל</p>
<p>This is like the analogy of fruits that grow at the very top of the tree, which when they fall — fall even lower, as above. And especially when there is a blemish in thought, even in mundane matters and worldly distractions — although they contain no actual evil — they become like a black sackcloth garment that conceals the inner light of his soul. (This is similar to Nogah of Beri'ah, which becomes obscured by a coarse garment, proportionate to the lofty light of Chabad of Beri'ah, etc.)</p>	<p>וכמשל פירות הגדלים בגובה האילן ממש, שנופלים למטה יותר כו'. ובפרט פגם המחשבה שלו — בהרהורים דברי תורה וטרדות הבלוי העולם, אף על פי שאין בהם רע — שנקרא לבוש שק, המסתיר על פנימיות אור נשמהו. (כמו בוחינת נוגה דבריאה, שמוסתר בלבוש גס לפי ערך מעליות האורות דחכמה). בינה דעת דבריאה כו</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָדָיך יְעַקֵּב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>And although there is no blemish at all in the actual good deeds and in the service of the heart in prayer, which for these individuals is in a state of total refinement, even from permitted materiality, and at a level of absolute self-nullification — still, this fall is greater than the fall of ruach and nefesh, because it comes from a higher place and thus leaves a deeper impression and blemish.</p>	<p>ואע"פ שאין גם כלל בעצם במעשה הטוב דמצותם שלם, ועובדת שבלב בתפילה — שהן בתכילת הבירור, אף מרע דהיתר, ובבחינת ביטול לאין מוש כי — עם כל זה, רידעה גדולה היא, יותר מירידות דרוח ונפש כו', להיותה באה' מבחינה האבוהה יותר, שעושה רושם ופגם גדול ביותר.</p>
<p>If so, it is understood that their teshuvah must also be on the same level as their descent.</p> <p>This is called teshuvah of the yud of Chochmah — the return of the hei (of Havayah) when it is filled with yud (ה"י) — meaning the restoration of inner divine pleasure.</p> <p>That is: to return to the good taste and inner pleasure in divine service — to delight in Hashem consistently — the level of Shir Kel (song to G-d), which is the secret of Yisrael, as in “for you have struggled...” (Bereishis 32:29).</p>	<p>וא"כ מובן שהתשובה שלהם — הוא גם כן באותו מדרגה ונפילה שלהם בלבד, והוא שנקרא תשוב י"ד דחכמה, תשוב ה"י במלוי י"ד — והוא: להיות חזור אל טוב טעם עבודתו בתענוג הפנימיות, להתענג על ה' בתמידות, בבחינת שיר אל, שנקרא ישראל — כי שירת כו'.</p>
<p>(As in the Shabbos prayer: “Then you shall delight in Hashem” — which exists in every Jew according to their level. On this it says (Bamidbar 23:21), “He has not seen toil in Yisrael,” because this service requires no toil or effort at all, but is rather a gifted service — flowing naturally from the essence of the soul’s light, “Let every soul praise Kah,” as explained elsewhere.)</p>	<p>וכתפילת השבת שנאמר: אז תתענג על הוי — שיש בכאו"א מישראל לפי ערכו. שעל זה אמר: ולא ראה عمل בישראל — שאין עבודתו זו عمل ויגעה כלל, רק עבודה מתנה — מלאיו ומעצמו, מצד עצמות או ר' הנשמה — שתהלה י"ה, וכמו שכחוב במקום אחר.</p>
<p>And he will come to a state of total self-nullification, the level of ko'ach mah (the “what” power of Chochmah), and a deeply broken heart, as explained above.</p>	<p>ויבוא לככל ביטול עצימות, דכה מ"ה כו', ובבחינת לב נשבר בעומקו לתכילת, כנ"ל.</p>
<p>(י"ד)</p> <p>It follows, then, that the primary form of teshuvah is that of the neshamah of Beri'ah — the devoted diligence in the inner work of divine delight in Chochmah and Binah during prayer.</p> <p>So too, diligence in the mitzvah of Torah study for its own sake, both in Nigleh (revealed) and Nistar (hidden) aspects — for the mitzvah of Torah study corresponds to the inner aspect of Chochmah Ilah, including both hidden and revealed dimensions.</p>	<p>ונמצא שהעיקר היא התשובה דנשמה דבריה — היא שקידת העבודה פנימיות דתענוג דחכמה ובינה בתפילה. וכך כן השקידת במצוות תלמוד תורה לשמה דוקא, בנגלה ובנסתר — שמצוות ת"ת הוא בבחינת פנימיות חכמה עילאה בבחינת סתים וגלייא.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יְעַקֵּב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

On this it is said that teshuvah precedes good deeds — meaning, the inner teshuvah of teshuv yud (return of the yud) from the ayin of Chochmah, its source, which is the inner dimension of the supernal delight — precedes the mitzvah itself, which shines through the inner light of the delight and will contained in the mitzvah that one performs.

As it is written (Mishlei 6:23), “For a mitzvah is a lamp and Torah is light” — the Torah is the inner light of the intellect, while the mitzvos are only various vessels to receive that light.

And in all three levels — nefesh, ruach, and neshamah, as discussed above — teshuvah must precede the mitzvah in order for it to be called good and illuminating, as it says (Mishlei 6:23), “Torah is light.”

Only that in the level of nefesh, his teshuvah is relative to his level, and it causes the mitzvos to shine, being called maasim tovim — and this is achieved through teshuvah from evil alone, as previously explained.

The teshuvah of ruach, which is to separate good from evil, likewise precedes and causes his mitzvos to shine.

But the teshuvah of neshamah, which is in the inner aspect of pure good alone, is not primarily about sin or even refinement — rather, its essence is the mitzvah of Torah study, which is the inner aspect of Chochmah Ilah'ah, in the head, which encompasses all 248 limbs — i.e., the 248 positive mitzvos, called the “limbs of the King.”

When the teshuvah of yud of Chochmah — in the head — is at its perfection, without any blemish or deficiency, it automatically repairs all the flaws and deficiencies in ruach and nefesh, which reside in the body of Malchus, also known as the “person” of Yetzirah and Asiyah.

This is like the analogy of someone who falls on his head — and when he rises, his entire body rises.

As explained elsewhere on the verse (Yirmiyahu 9:11), “Why was the land lost?” — because of the sin of neglecting Torah study, for which the land was destroyed, etc. — and this is understood.

שעוז"א תשובה קדמה למע"ט — דתשובה הפנימית דתשוב יו"ד דאין דחכמה במקורה, בבחינת פנימיות התענוג העליון — קודמת למע"ט, שהוא המיר בבחינת פנימיות האור דתענוג רצון העליון שבמצאות שיעשה, כמו שכתוב: כי נר מצוה ותורה אור — הרי התורה בבחינת אור פנימיות המוחין, לכל המצוות — ’שהן רק כלים שונים לקבל האור כו.

ובכל מדריגות מג' מדריגות דעתך רוח ונשמה הנ"ל — התשובה דוקא קודמת למע"ט, כדי שייהיו נקרים טובים ומאירים, כמו שכתוב: ותורה אור. רק שבבחינת נפש — התשובה שלו לפי מדריגתו — מאיר במצוות שלו, שייהיו נקרים מעשים טובים, והוא על ידי התשובה מן הרע בלבד, כנ"ל.

ותשובה דרוח — שהוא לברר הטוב מן הרע — קודמת להאר למע"ט שלו. ואמנם תשובה נשמה, שהיא בבחינת הפנימיות דעתך בלבד — אין עיקר התשובה אלא מצות תלמוד תורה, שהיא פנימיות חכמה עילאה שבראש, שכוללת כל האברים דרמ"ח מצות עשה — שנקרים רם"ח אברים דמלכא.

וכאשר התשובה ד"ו דחכמה שבראש — על תכליתו, בלי פגם וחסרונו — מミלא מתקן לכל פגם וחסרונו דרוח ונפש, שהן בגופא דמלכות (שנקרא אדם דיצירה ועשייה). וכמשל הנופל בראשו לארץ כו', וכשיקם — קם כל הגוף כו'. כמו שכתוב במקום אחר על פסוק: על מה אבדה הארץ — על כו', שבעוון ביטול תלמוד תורה דוקא נחרבה הארץ כו'. וד"ל

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָדִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

(טו)

It follows that the levels of Nefesh–Ruach–Neshamah in Beri’ah, Yetzirah, and Asiyah, through the three types of teshuvah explained above, each one ascends to its root in Atzilus:

The teshuvah of nefesh of Asiyah rises to the nefesh of Asiyah in Atzilus — this is the teshuvah of “tashuv hei tata’ah” (the return of the lower hei).

The teshuvah of ruach of Yetzirah rises to its root in the middos of Atzilus, which correspond to the vav within the hei ila’ah, as explained above.

The teshuvah of neshamah of Beri’ah rises to Chabad of Atzilus, in innerness, through the inner level of Abba (Chochmah), which is the root of all souls, as it says (Yeshayahu 63:16), “For You are our Father.”

(For this reason, every soul contains within it all three — nefesh, ruach, and neshamah.)

This is the meaning of (Yeshayahu 44:1) “Yisrael, whom I have chosen,” and also the verse (Yirmiyahu 2:3), “Yisrael is holy to Hashem, the first of His grain” — that every Jew is called “li rosh” (“unto Me, a head”).

And in every individual, each of the three levels of teshuvah contains the teaching of the Sages (Avos 4:17), “One hour of teshuvah and good deeds in this world is better than the entire life of the World to Come.”

According to his individual level of teshuvah in the three levels of nefesh, ruach, and neshamah as discussed above, he is able to illuminate his mitzvos at their supernal root, higher than the reward of the World to Come — because the mitzvah itself surely has its source in a loftier place than the reward it brings.

This follows the well-known principle: “The reward of a mitzvah is the mitzvah itself.”

However, this is on the condition that teshuvah comes before the mitzvah — since teshuvah is the process of ascending from descent, and only then can he rise to a place higher than his original level.

ונמצא שבחינתה נר"ג דבריה יצירה עשויה על ידי ג' מני התשובה הנ"ל — כל אחד עולה לשברו באצילות: התשובה דנפש דעתך עולה בנפש דעתך — שזוו תשובה תשובת ה' התאה. ותשובה דרומה ויצירה עולה בשברו במידות אצילות, שהוא ויו"ו שבה"א עילאה כנ"ל. ותשובה דנסמה דבריה בחכמה בינה דעת אצילות בפנימיות, על ידי שבפנימיות אבא, ששם שרש כל הנשמות, כמו שכותב: כי אתה אבינו.

על כן כל אחד ואחד כולל מנ"ג כו). וזהו הנקרא: ישראל ל' ראש כו. ובכל אחד ואחד — מג' מני תשובה — יש אחד שיפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם זהה מכל חמי העולם הבא.

כל אחד — לפי מדריגת התשובה שלו בשלוש אלה דנר"ג הנ"ל — יכול הוא להאריך המצות שלו בשרשן למעלה, עד שיפה יותר מהי העולם הבא שלו, שהוא שכר המצויה בלבד. ודאי שהמצויה עצמה — שרשה במקום עליון יותר משכר שלה, כידוע בענין שכר מצויה מצויה עצמה.

אך בתנאי שהיא התשובה קודם למעשים טובים, לפי שהתשובה היא עניין העלי' מן הירידה, שיעלה למעלה יותר ממדריגתו הראשונה. ולפי ערך הירידה — כן תהיה העלי' יותר, בשלוש מדריגות דתשובה דנר"ג כנ"ל. וד"ל.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טוב אוחליך יעקב משכונתי יישראאל תקפ"ו- 1826

<p>And the greater the descent, the greater the ascent — corresponding to the three levels of teshuvah in nefesh, ruach, and neshamah, as explained above — and this is understood.</p>	
<p>However, one must understand: According to all the above, the highest form of teshuvah does not involve “sur meira” (turning from evil) at all — it is entirely in the perfection of maasim tovim in the inner dimensions of love and awe in delight, as explained earlier.</p> <p>But this seems to contradict the basic concept of teshuvah as stated many times in the Torah, which refers simply to turning away from an evil path, as it says (Yechezkel 33:11), “Return, return from your evil ways”, etc.</p>	<p>אך הנה יש להבין — דלפי"ז עיקר התשובה העליונה ביותר — אינו בסור מרע כלל, רק בתכלית מעשים טובים בפנימיות אהבה ויראה בתענוים, כנ"ל. זהה סותר לסתור התשובה שנאמרה בתורה בכמה מקומות — שהוא רק לשוב מדרך הרע, כמו שכתוב: שובו 'שבו מדריכיכם הרעים כו</p>
<p>And as is well known: Israel will not be redeemed except through simple teshuvah — specifically. And likewise on Yom Kippur, atonement comes only through teshuvah, and through afflictions that purify, etc.</p> <p>All of this cannot be said about the inner teshuvah described above in the neshamah of Beri'ah.</p> <p>And even though Yom Kippur is a time of teshuvah ila'ah, that is because on Yom Kippur Knesses Yisrael ascends very high, as it says (Vayikra 16:30), “Before Hashem you shall be purified,” and this occurs during Ne'ilah specifically.</p> <p>And even this is only possible through teshuvah tata'ah, as will be explained.</p>	<p>וכידוע — שאין ישראל נגאלין אלא בתשובה פשוטה דוקא. וכן ביום היכפורים — שאיןנו מכפר אלא על ידי תשובה, ויסורין מරקין כו'. הכל אי אפשר לומר בתשובה פנימיות הנ"ל בנשמה דבריה. (וاعפ"י שיום כיפור הוא בבחינת תשובה עילאה דוקא, הינו לפי שיש עלייה לכונת ישראל למעלה מעלה, כמו שכותב: לפניו ה' תטהרו, והוא בנעליה דוקא — וגם זה דוקא על ידי תשובה תחתה, כמו שיתבאר).</p>
<p>Furthermore, if so, how do we understand what it says (Bamidbar 24:5), “How goodly are your tents, Yaakov” — specifically referencing the lower teshuvah, i.e. the level of nefesh of Asiyah, which is called yud-akev, as explained above — and it is spoken of with such extreme praise, as being greater than the abundant good of Olam Haba for tzaddikim, as explained earlier.</p> <p>And only afterwards does it say, “Your dwellings, Yisrael”, which corresponds to the souls of Beri'ah, as explained above.</p>	<p>גם יש לומר: דא"כ מהו זה שאמר: מה טוב אוחליך יעקב — דוקא? דקאי על תשובה תחתה דוקא, בבחינת נפש דעתך, שנקרה יו"ד יעקב, כנ"ל — שהוא בהפלגת הטוב העליון יותר מרוב טוב שבעו"ם הבא לצדיקים, כנ"ל. ואחר כך אמר: משכונתי יישראאל — לי ראש — שהן נשמות דבריה, כנ"ל.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אוהליך יעקב משכנתיך ישראל תקפ"ו- 1826

But logically, it should have said “How goodly are Your dwellings, Yisrael” first — and only then spoken of the tents of Yaakov. And furthermore: surely it is through teshuvah from evil, in Nogah of Asiyah, that the tent is created — made of goat hair curtains, about which it says “How goodly are your tents”, as explained above. If so, this teshuvah is even higher than the G-dly revelation drawn through Torah and mitzvos of Yisrael, which are called “Your dwellings.”

(Even though the main Torah and mitzvos of “Yisrael li rosh” come through inner teshuvah, and although the ascent is proportional to the descent — still, the term “tents” is used only in reference to Yaakov, and only there does it say “how goodly.”)

(יז)

However, one must say that there are two levels here — which correspond to two types of refinement: the first is the refinement of or yashar (direct light), and the second is the refinement of or chozer (reflected light).

These two correspond to the two levels of Yaakov and Yisrael: the refinement of Yaakov is the refinement of katnus (smallness), like “He has supplanted me twice” (Bereishis 27:36), whereas the refinement of Yisrael is the refinement of gadlus (greatness), as it says, “For you have struggled with [G-d and men]...” (Bereishis 32:29).

The explanation is as follows: it is like the two stages in refining silver — first, the coarsest dross is removed to extract the silver. But even the refined product still contains a great deal of mixture, not yet pure silver.

Then a second refinement is performed, removing the finer impurities — yielding a purer silver — and what remains is more subtle dross.

This is repeated again — and the next refinement removes the most delicate impurities, yielding the most polished and brilliant silver, and what remains is even finer waste.

והל”ל: מה טובו משכנתיך ישראל — תחילה כ’.
ויעוד: ודאי שמן התשובה מן הרע דנוגה דעש’, הווא
שנעשה האוהל — מיריעות עזים, שעיל זה נאמר: מה
טובו אוהליך יעקב, כנ”ל

ואעפ”י שעיקר התורה ומצוות ד”ישראל לי ראש”)
— הוא על ידי תשובה פנימיות, שהעליה לפוי ערך
הירידה — מכל מקום, לא נקרא אוהליך, ולא נאמר
(מה טובו, רק על אוהליך דיעקב דוקא).

אך הנה צריך לומר שיש בזה שתי מדריגות, שהן שני
מיניבירותים: האחד — בירור دائור ישר, והשני —
בירור دائור חוזר כו. והן שתי מדריגות דיעקב
וישראל: בירור דיעקב הוא בחינת בירור דקנות,
כמו: ויעקבי זה פעמים; ובירור דישראל הוא בחינת
הגדלות, כמו שכותב: כי שירת עם כו

וביאור העניין ידוע — שהוא כמו שיש שני אופנים
במצרף לכיסף: אחד — בירור הפסולת, שمبرורים את
הפסולת להוציא ממנה הכסף, שהפסולת הראשון גם
ביתר, וגם הנקי שהוציא ממנה איינו כסף נקי כלל,
אלא מעורב עם פסולת הרבה. וمبرורים בירור שני —
עוד לפסולת השני, שאינו גס כל כך — ומוסכמים
ממנו גנקי, שהוא יותר נקי ומובחר מן הראשון,
והפסולת הנשאר איינו פסולת גס כלל

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲהַלִּיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>From this stage, one continues refining the remaining finer and finer impurities, until the most subtle dross is extracted, and the silver becomes exceedingly pure — unparalleled in the world. Just like one polishes a precious gem, refining layer after layer of impurity, until the stone is completely clear and sparkles visibly (in German, <i>gefinkelt</i> or <i>ausgestrahlt</i>, and in Hebrew, this is called <i>zikukh</i> or <i>taharah</i>). This is called the refinement of or chozer, the stage of katnus.</p>	<p>ומוציאים ממנה בבירור השלישי כסף נקי ביותר, והפסולת הנשאר הוא דק ביותר. וכן מברירים עוד לפסולת זה הדק, ומוציאים ממנה כסף נקי מובהר יותר, והפסולת שלו דק יותר מן הראשון. וכן עד כמה פעמים שיבר, עד בירור האחرون בפסולת באופן היותר דק — והכסף מתברר באחרונה, והוא דק בתכילת שאין כמוו בעולם. וכן שמצוichern לאבן טוב מן העכירות שבו, בירור אחר בירור, עד שمبرירים ממנה גם הפסולת היותר דק — אז יהיה האבן מצוחצת ביותר, עד שמתנוצץ הברקתו לעין (בל"א: גיפנקעלט או אווש גישטראליטי), ובלשון הקודש נקרא הזכוכות או טהרה, כידוע — והוא הנקרא בירור دائור חזר, דבחינת הקטנות.</p>
<p>So too in teshuvah: first, one must subdue the coarse evil within — the heart is broken, which is the refinement of the grossest evil. This is followed by a second level — when he has already extracted the initial good from the coarse evil. This stage is still mixed: for example, “Who may ascend... one with clean hands” — meaning he is sur meira in action, but still full of inner evil, only broken a bit — and from that brokenness the good is released. This is the good within the evil of Nogah of Asiyah, which is mostly evil and only a small amount of good.</p>	<p>וכמו בתשובה — שתחילה מתגבר הפסולת הרע הגס שבו, שהוא הכנעת הלב, לב נשבר — שהוא בירור של רע גמור וגו' ביותר. ואחר כך — יביא גם זה לידי בירור שני, אחר שהוציאו ממנה בחינת הטוב שבו, שעדיין איןנו נקי בכלל. כמו: מי יעלה כו', נקי כפיהם — בסור מרע בפועל ממש בלבד — שהוא הטוב שבו, הרי מעורב ברע הרבה, כי לבו מלא מכל רע עדין, רק שנכנע ונשבר מעט, ויצא ממנה בחינת הטוב, שהוא גנו ברע הגס וקשה. (והוא הטוב שברע דנוגה דעתיש', 'שמיומו טוב ורובו רע כו').</p>
<p>After further refining and purifying the heart, he enters a third stage — refining even the more subtle evil, bringing forth the purer good, cleaner than the first level, because he has removed also the finer impurities. This is what is called “bar levav” — a heart purified so deeply that even the good that had been mixed with the finest impurities is clarified and emerges. This is called “purity of the heart.”</p>	<p>ואחר שمبرיר ומזכה לבו עוד — הרי זה בירור הפסולת הדק יותר מן הראשון, ומוציאים ממנה הטוב — שהוא חלק הטוב ונקי יותר מן הראשון, לאחר שנברר ממנה גם הפסולת הדק כו'. והוא הנקרא בר לבב — שלבבו נזדקק ביותר, עד שוגם הטוב שהיה מעורב באותו הפסולת רע דק ביותר — מתברר ויצא גם הוא, ונקרא טהרת הלב כו.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲנָלִיךְ יְאָקָב מִשְׁכָּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

But even then, the heart has not yet been purified from the subtlest of impurities, to be truly called a “pure heart”, as in the verse (Tehillim 51:12), “Create in me a pure heart, O G-d.”

Although this good is purer than before, he must still go through a third refinement, to extract even more good from the finest remaining dross.

This is the meaning of the verse (Tehillim 24:4), “Who has not lifted up his soul to vanity” — not even slightly — this is the ultimate purity, truly a “pure heart,” like the most polished gemstone, as mentioned above — and this is understood.

אך עדין לא נודך ונטהר הלב מכל פסולת היותר דק, להיקרא לב טהור ממש — כמו שאמר: לב טהור בראש לאלקים. אעפ"י שהוא הטוב נקי יותר מן הראשון כו' — על כן צריך בירור שלישי, שהוא לזכך עוד יותר — להוציאו הטוב גם מן הפסולת היותר דק מאד. והוא מה שכתוב: אשר לא נשא לשוא נפשי — כלל כלל. שהוא תכילת הטהרה, שנקרא לב טהור ממש (כמו האבן המצויהצחת ביותר, כנ"ל). וד"ל

(יח)

And this is the meaning of the three levels of Nogah:

- Nogah of Asiyah, which is mostly evil and only a small amount good;
- Nogah of Yetzirah, which is half good and half evil;
- Nogah of Beriah, which is mostly good and a small amount evil;
- and finally, Nogah of Atzilus, where there is no evil at all, not even in the slightest.

There, the good emerges completely pure, like a fully polished gemstone that sparkles.

זהו עניין שלוש מדריגות דנוגה: דנוגה — שרובו רע ומיעוטו טוב; ונוגה דיצירה — שחציו טוב וחציו רע; ונוגה דבריאה — שרובו טוב ומיעוטו רע; עד נוגה דעתיות — שאין שם רע כלל, אפילו בדקות יותר. דהינו — שהטוב שבו יוצא נקי בתכילת, כמו אבן המצויהצחת ביותר, המתנוצץ.

This is the Nogah of Chashmal in Atzilus, referred to as “kotnos or” (tunics of light) with an aleph (as in Bereishis Rabbah 20:12). And as explained elsewhere on the verse (Yeshayahu 54:12), “I will make your windows of kadkod (rubies)” — where two angels in the firmament argue: one says “shoham”, and one says “yashfeh.”

“Yashfeh” is the stone that is so polished it sparkles brilliantly — this is the level of refinement through or chozer, i.e., true teshuvah, until the soul becomes fully polished.

זהו נוגה דחشم ל דעתיות, שנקרא כתנות אור בא"פ. וכמו שכתוב במקום אחר על פסוק: ושותי — כדכד שמשותיך כו', דפליגי תרין מלאכי ברקיע — חד אמר: שהם, חד אמר: ישפה. וישפה — הוא אבן המצויהצח, עד שמתנוצץ מאד — שהוא בדינת בירור דאור חזר, דבתשובה אמיתית, עד שנעשה נשמהתו מצויהצח בתכילת.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

As in the example of Nasan Ditzutzisa, and like the kadkod stone — this is called even sapir, the “sapphire stone,” which appears in the vision of the Throne (Yechezkel 1:26), and under His feet specifically (Shemos 24:10), it appeared like the “brickwork of sapphire”.

This corresponds to the level of shin of Ban — and after the completion of the refinement from the Nogah of Beri’ah—Yetzirah—Asiyah all the way to Nogah of Atzilus, then even this too becomes refined.

That which is chosen from it is the ultimate good and purity, called even sapir or livnas hasapir, and this is understood.

And this is the inner meaning of the refinement of the level of Yaakov — “yud over eikev” — to refine the heels of Esav, which are the precious garments of Esav, i.e., Nogah of Beri’ah—Yetzirah—Asiyah.

As it says (Bereishis 25:26), “And his hand was grasping the heel of Esav” — meaning the yud of Chochmah is grasping the heel of Esav in this final exile.

And this is why Esav said (Bereishis 27:36), “He has supplanted me (va-yaakveini)” — and this will be explained further.

וכמו נתן דצוציתא כו'. וכמו הcadcd כו'. ונראה אבן ספר, דמות כסא כו'. ותחת רגליו דוקא — כמו שהוא לבנת הספר, כידוע — שהוא בחינת ש' ב"נ. ולאחר תכלית הבירור מנוגה דבר"ע עד בחינת נוגה אצילות, שגם הוא יבורר — שהנבחר ממנו, הרוי הוא תכלית הטוב והנקד — נקרא אבן ספר, או לבנת הספר כו'. ווד"ל.

וזהו עניין חבירו ר' בוחנת יעקב, י"ד יעקב — לברור לעקבים דעשו, שהן בגדי עשו החמודות, נוגה דבר"ע. וכמו שכותב: ידו אוחזת — י"ד דחכמה אוחזת בעקב עשו — בಗלות הארץ. ולזה אמר: יעקבני כו'. ממש"ת

(יט)

And this is the meaning of what was discussed above concerning the verse (Devarim 20:19), “For man is like the tree of the field” — referring to the soul, which is called “adam” (man), when it is in a physical body, growing and ascending like a tree of the field. This reflects the process of refinement through or chozer, explained earlier — which is only the work of extracting good from evil, up to the refinement of the most subtle dross, from which emerges the ultimate purified good.

This corresponds to the three levels of fruits of the tree — which are drawn and refined from the dross of the tree and from its nourishment in the earth, from below to above:

The lower fruits are more intermixed with good and evil, whereas the fruits higher on the tree are those that emerge in the final stage of refinement, and are the most choice and best, as explained above.

וזהו עניין הנ"ל במ"ש: כי האדם עץ השדה כו' — שהוא נשמה, שנקראת אדם, בהיותה בגוף חומר, וצומה ועולה כעץ השדה — בבחינת בירור דאור חזור הנ"ל, שהוא רק עניין בירור הטוב מן הרע, עד בירור הפסולות היותר דק, שיוצא ממנו הטוב בתכלית.

והינו עניין שלוש מדריגות בפירות האילן — שיוצאים ותברירים מן פסולת העץ, ויניקתו בעפר הארץ, מלמטה למעלה — שפירות הנמכרים — מעורבים טוב ורע יותר כו', עד פירות שבגובה האילן — שיוצאים בירור האחרון יותר, שהם מובחרים וטובים ביותר, כנ"ל.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טוב אהלך יעקב משכניתה ישראל תקף'ו- 1826

<p>This corresponds to the three levels of nefesh–ruach–neshamah of Beriah–Yetzirah–Asiyah, through the progression of refinements in the Nogah of BYA:</p> <p>First, the nefesh of Asiyah, where the good is extracted only from gross evil, as in “clean of hands”, discussed earlier.</p> <p>Then the ruach of Yetzirah, involving a more inward refinement — the soul becomes aroused with G-dliness in the physical heart, with a fiery passion of Y-H, and a more internally broken heart, so that purified good emerges even from permitted desires.</p>	<p>והיינו עניין שלוש מדריגות דנψ רוח נשמה דבר"ע הנ"ל — בסדר שלוש מדריגות הבירורים דנוגה דבר"ע: תחילה — נפש דעתיה, שמתברר הטוב רק מרגע גמור דנוגה דעתיה, כמו נקי כפifs הנ"ל. ואחר כך — בחינת רוח דעתיה, בבירור פנימיות יותר: להיות התפעלות אלקותقلب בשער החומר, בשלבתה י"ה, ולב נשרב בפנימיות יותר, עד שיווצא הטוב הנקי. יותר, גם מתאות היתר כו</p>
<p>This is the level of Nogah of Yetzirah, where the good and evil are evenly mixed (half good, half evil), and the refined good can ascend like a korban.</p> <p>This is the meaning of “bar levav”, mentioned above.</p> <p>Then comes the level of neshamah of Beriah, which is the final refinement, even from the Nogah of Beriah — that is, a state of essential self-nullification, even in the physical heart, where the depth of the broken physical heart leads to a state of revulsion of evil, meaning he is repulsed by his life itself, naturally, as explained above.</p>	<p>שהוא בחינת נוגה דעתיה, חציו טוב — שיוכל לעלות למעלה כקרבן כו. כמו בר לבב הנ"ל. ואחר כך — בחינת נשמה דבריאה, דהיינו בחינת הבירור האחרון יותר, גם מוגה דבריאה כו: שזהו עניין הביטול עצם לאין, גםقلب בשער דנוגה, עמוק לב נשרב הגשמי, עד שייהיה מואס ברע — שנקרא מואס בחיוו ממש בטבעיות, כנ"ל</p>
<p>All of this is the purification of physicality to its absolute limit, removing even the finest traces of impurity, until the good emerges fully clean, like the most polished gem.</p> <p>This is the level of love and awe in delight — to truly delight in Hashem within physical flesh, through song and melody, which is literally “shir Kel” (song to G-d).</p> <p>This resembles a soully divine state, as in the verse (Tehillim 84:3), “My heart and flesh sing out to the living G-d.”</p>	<p>שכל זה הוא רק בחינת הזרכונות החומר בתכלית, מכל פסולת דקה מאוד ביותר, שהטוב שבו יוצא נקי בתכלית, עד שהוא כבן המצווחה ביותר. והוא עניין אהבה ויראה בתענוגים — להתענג על ה' ממשقلب בשער דוקא, בניגון ושיר — שנקרא שיר אל ממש, כמו בנשמה אלקות מצד עצמה, כמו: לבי ובשרי ררנו כו.</p>
<p>Likewise the verse (Tehillim 63:2), “My flesh longs for You”, in literal physical delight — this refers to tzaddikim whose hearts are empty within them, because their physical substance has been fully refined and elevated — and this is understood.</p>	<p>וכן: כמה לך בשורי כו — בתענוג גופני ממש. והן כמו הצדיקים שלכם חלל בקרובם, מצד שנתרבר חומר גופם בתכלית העליוי כו. וד"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲהַלִּיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

(ר)

And it follows that the seventieth level of teshuvah — the teshuvah of the neshamah of Beri'ah, refining from Nogah of Beri'ah all the way to Nogah of Atzilus, where everything is purely good — is like the level of kadmah, or the tunics of light (חננות אורה with an aleph).

Through this, physical pleasure itself is uplifted to become divine pleasure of Atzilus, literally without separation.

As it says (Tehillim 36:9), "They shall be satiated and delight in Hashem", and similarly (Shemos 24:11), "They beheld G-d and they ate..."

A parallel to this existed in the manna, of which it says (Bamidbar 11:8), "The people would gather it and grind it...", and there was no evil in it at all — it was a physical manifestation of supernal delight, as was the Lechem Hapanim, and will be the feast of the Leviathan.

(A taste of this is found now in Shabbos meals, which are not overly physical.)

And in the future, as it says (Yeshayahu 66:14), "And you shall live before Him" — this will be through love and awe in delight, truly delighting in Hashem in the physical heart, through song to G-d (shir El), as explained above.

This is accomplished through the inner teshuvah of the neshamah of Beri'ah, ascending in a refined garment, as it is refined from Nogah of Beri'ah until the final and ultimate refinement.

This is the idea of Michael offering souls on the altar, for Michael is the High Priest of Beri'ah, who offers up the refined physical garments of the souls of Beri'ah into Atzilus, to become absorbed in the divine body of Atzilus.

And they will continue ascending, from level to level, until reaching the refinement of Chashmal of Nogah of Atzilus and even higher.

This is called Livnas Hasapir or Even Sapir, as explained.

ונמצא שתשובה הע' דנשמה דבריה, מנוגה דבריה עד גם בחינת נוגה דעתיות — שכלו טוב בתכילת שזו כמו הרכך וכמו כתנות אור באלו"פ — הרינו מתעללה בחינת עוגן הגוף להיות בחינת עוגן האלקין דעתיות ממש, בלי פירוד כלל, כמו: ישבעו ויתענו על הי', וכן: ויהזו את האלקים ויאכלו כו

ודוגמה לזה היה בלחם המן, שנאמר: שטו העם ודכו כו' — ולא היה בו שום רע כלל — שהוא בחינת הטעות עוגן העליון למטה. וכך לחם הפנים כו', ובسعادة לותין כי. (ומעין זה בסעודת השבת עכשו, שאינו מגושם כל כך כו)

ולעתיד לבוא, כתיב: ונחיה לפניו ממש כו' — כך העניין: אהבה וראה בתענוגים, להתענג על ה' בלב בשר, בשיר אל ממש, כנ"ל — על ידי התשובה פנימיות דבחינת נשמה דבריה, בעלותה בלבושה דכיא, דברו רנו נוגה דבריה עד בירור האחرون ביותר.

זהו עניין מיכאל מקריב נשמות על גבי המזבח — זהו מיכאל כהן גדול דבריה, שמקרב לבוש הגוף של נשמות דבריה, באצלות — לאשתבא בגופא דמלכא באצלות. וכן יعلו עוד מעלי עליוי, עד בירור דחשמל נוגה דעתיות, ולמעלה — הינו שנקרא לבנת הספיר, או אבן ספיר כו

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טוב אֲהַלִּיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>However, it is understood that the very first refinement, from Nogah of Asiyah, which is the coarsest dross, is itself what eventually ascends higher and higher through refinement after refinement, until the level of Nogah of Atzilus. This is the secret of “their end is wedged in their beginning, and their beginning in their end.”</p>	<p>אמנם, הנה יובן — שתחילת הבירור הראשון מנוגה דעתיש', שנקרה פסולת הגס ביותר, הרי הוא עצמו שעלה למעלה מעלה, כל כך — בבירור אחר בירור, עד בחינת בירור דנוגה אצילותות. ונעוז סופן בתחילה, ותחילה בסופן.</p>
<p>Its ultimate root is in the supernal Chashmal before Atzilus, as it says (Tehillim 18:12), “He made darkness His concealment” — this is like the advantage of light that comes from darkness, when the supernal darkness shines, which is far higher than the light that follows darkness.</p>	<p>ושrho העליון יותר — הוא בחינת השם העליון שלפני האצילותות, דכתיב: ישת חושך סתרו. ועל זה אמר: כיתרונו האור מן החושך — כאשר החושך העליון יאר, שהוא למעלה הרבה מגופו של אור, לאחר החושך וההעלם.</p>
<p>This is the level of (Shemos 24:10) “like the very heavens for clarity” — a clarity in essence — meaning that the essence of radiance and brilliance of the light will shine. This is called “tahiru ila’ah” (supernal purity), as in the verse (Vayikra 16:30), “Before Hashem you shall be purified”, as explained elsewhere. This tahiru ila’ah is higher even than holiness, and this is the reason that purity leads to holiness.</p>	<p>וזהו: עצם השמיים לטוהר — טהור בעצם. דהיינו שיאיר עצם הבהקה ובהירות המאור, שנקרה טהירו עילאה, כמו: לפני הו' טהרו, כמו שכחוב במקום אחר — שהוא טהירו עילאה, למעלה גם מן הקדושה.</p>
<p>For through the refinements of or chozer, through true teshuvah, one ascends so high that he reaches and draws into the level of kedushah — which is the level of or yashar, the divine light of the neshamos of tzaddikim, as will be explained. And this is why it says first (Bamidbar 24:5), “How goodly are your tents, Yaakov,” and only afterwards, “Your dwellings, Yisrael,” as will be further explained.</p>	<p>וזהו הטעם — שטהרה מביאה לידי קדושה, דהיינו שע"י בחינת בירורים دائור הוזר בכתשובה אמיתית, עולה למעלה כל כך, עד שבמביא וממשיך לבחינת הקדושה, שהוא בחינת בירור دائור ישר דנסמות הצדיקים, ממשית. ועל כן אמר: מה טובו ואוהליך יעקב, ולאחר כך: משכנתיך יישראל, ממשית.</p>
<p>And behold, the second type of refinement is the refinement of what is already clean — this is called the intrinsic purification of the good. For in the first refinement, where the clean and good emerges, they then take this clean part and subject it to a second, third refinement, and so on — until the final refinement produces silver that is perfectly pure. (This is not like the earlier type of refinement, where one keeps refining the dross, until from that dross the clean part emerges —</p>	<p>והנה בחינת בירור השני הוא עניין בירור הנקי (שזהו נקרה עצם הזרחות של הטוב), כי בבירור הראשון, שיויצא הנקי והטוב — לוקחים את הנקי ומבררים אותו בבירור שני ושלישי עד כמה פעמים, עד שבבירור האחרון הוא כספ הנקי בתכלית. (ולא כ敖פן בירור הנ"ל, שמבררים הפסולת עד בירור הפסולת הדקה ביותר, שיויצא ממנו הנקי — אלא הנקי עצמו). עולה ומתברר, בירור אחר בירור כו</p>

(כג)

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>rather, here the clean itself ascends and is further refined, level after level.)</p>	
<p>(In general, this is the difference between a silver refiner, who refines the clean part specifically, and a gold smelter, who refines the dross. And this corresponds to the two levels of Chochmah and Binah, of or yashar and or chozer, as will be explained — and “a man is recognized by his praise,” meaning he integrates both, as it is said, “to be as this and as that,” etc.)</p>	<p>ובכל זה ההפרש בין מצורף לכסף, שמבררים הנקה דוקא, ובין כור לזהב, שמבררים הפסולה. וזה שתי מדריגות דחכמה ובינה דאור ישר ואור חזור, כמשיח”. ואיש לפי מהללו הוא הכללים ייחד, וכמאמר: למהו ('כדין וכדין כו</p>
<p>The example for this is in the refinement of souls — which is the refinement of or yashar specifically, which comes from above downward, aiming only to purify the form, not the substance. Yet, automatically, through the ultimate purification of the form, the substance too becomes purified.</p> <p>This is as explained above: about the inner stirring of the divine soul, in strong clinging and connection in love and awe in delight, delighting in Hashem — as a spark drawn after a flame.</p>	<p>והודגמא לזה יובן בבחינת בירור הנשומות, שהוא בחינת בירור דאור ישר דוקא, שהוא בא מלמעלה למטה, רק לזכך את הצורה, ולא לזכך את החומר — רק שמיילא על ידי בחינת הזדרכות הצורה ביותר, נזכך גם החומר כו'. והענין הוא — כਮבוואר למעלה בענין התפעלות עצמיות בנשמה האלקית, בדיביקות והתקשרות עוז באהבה ויראה בתענוגים, להתענג על הוי, בניצוץ הנמשך אחר השלהבת</p>
<p>As it says (Shir HaShirim 1:4), “Draw me, we will run after You”, and similarly, “Let every soul praise Kah” — in the flames of fire, in the flame of Y-H.</p> <p>In this manner, the souls ascend from level to level endlessly, as it says (Tehillim 84:8), “They go from strength to strength...” — the souls in Gan Eden of Asiyah rise to a level vastly superior, comparable to Gan Eden of Yetzirah, and so on, higher and higher.</p>	<p>וכמו שכתוב: משכני אחריך נרוציה; וזהו: כל הנשמה תחל ל'יה, ברשפי אש שללהבת יה' דוקא — שבזה יש עלויות הנשומות, בעילוי אחר עילוי, עד אין שיעור למעלה. וכמו שכתוב: ילכו מחייב אל חיל כו' — נשומות דגן עדן דעש'י עלות במדrigה גבואה הרבה מהראשונה, בערך מעלה נבדלת במעלה גן עדן. דיצירה</p>
<p>And likewise, they ascend from Gan Eden of Yetzirah to Gan Eden of Beri'ah, and higher still. And in every ascent, the previous level of pleasure and perception of G-dliness is completely nullified. It is as known about the pillar in every level of Gan Eden, upon which they ascend, and where they are nullified from their former state — like someone entering before a great minister, where he loses his self-awareness.</p> <p>And when ascending further, before the King, the nullification must be even greater, as the prior nullification is as something substantial, relative to the greatness of the King over the minister — and this is understood.</p>	<p>וכן עלות עוד מגן עדן דיצירה לגן עדן דבריה, ולמעלה מעלה. ובכל עלייה יש ביטול מהות העונג והשגת אלקות הראשונה לגמורי. וכמו שידוע בעני העמוד שיש בכל גן עדן, שבו עלולים — שם מתחכמים ממציאותם הראשונות, וככעולה לפניהם השרגוד, שמחבטל ממציאותיהם. וכאשר יעלה ויבוא לפני המלך — צרייך שיבוא לכל ביטול יותר, שבcheinת ביטול הראשון כיש ייחשב, לפי ערך גודל מעלה המלך על השרגוד. וד"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָדָיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

(ככ)

<p>This can be understood through what we find regarding Avraham Avinu, peace be upon him, that each and every day, he advanced to a higher level — rising in the might of loving closeness (oz yedidus) in love and awe in delight, in ever-deepening connection and cleaving.</p> <p>As the Zohar says on the verse (Bereishis 12:9), “And he went on his journeys” — ascending from level to level, etc.</p>	<p>ויבן זה במה שמצוינו באברהם אבינו ע”ה — שהיה הולך בכל יום ויום בעליית המדריגה יותר עליונה, בעוז ידידות אהבה ויראה בתענוגים, בהתקשות ודבקות עמוקה יותר. כמו שכתוב בזוהר על הפסוק: ‘הלוך ונסוע מדרגה לדרגה כו’.</p>
<p>And similarly, this can occur in every soul — that it should experience ascents in spiritual levels day after day, reaching a state of true self-nullification and cleaving to G-d in higher levels of love and awe in delight, because “spirit draws spirit”, and from above there is drawn upon the soul a higher level of love, like the verse (Shir HaShirim 1:4), “Draw me after You...”</p>	<p>ולפי ערך זה — יכול להיות בכל נשמה, שתהיה בה עליות במדרגות מדי יום ויום — שתבוא לכל ביטול אמיתי, ודבקות באהבה ויראה בתענוגים יותר עליונה כו’, משומ שרוח אiyiti רוח כו’, ונמשך על נשמו ‘אהבה ויראה העלינה יותר — כמו: משכני כו’.</p>
<p>This is the phenomenon of inner delight in G-dliness, called Yisrael (interpreted as “Shir Kel” — “Song of G-d”) — as in the verse (Tehillim 132:9), “And Your pious ones shall sing joyfully”, etc.</p> <p>(In truth, the loftiest souls, like the Avos and Moshe, before Matan Torah, had no specific daily avodah, for they were shepherding their flocks in the field — yet surely, they were bound and cleaving to the One G-d, as a chariot, their souls constantly ascending, level after level, in song and divine melody all day long.)</p>	<p>וזה עין התפעלות התענוג העצמי באלוקות, שנקרא יישראל — שיר אל כו’, ממש כמו: וחסידיך ירנו כו’. (ובאמת הנשומות הגבותה ביתר, כמו נשמת האבות, ומשה כו’, טרם מתן תורה — שלא הייתה להם שום עבודה כל היום, כשהיו רועים צאנם בשדה — ודאי שהיו קשורים ודבוקים בה אחד, בבחינת מרכבה, בעליית הנשמה בעילוי אחר עילוי, בניגון ושיר אל, כל היום.</p>
<p>And similarly, after their passing, their souls — which are bound in the bundle of life — continue to ascend from level to level, infinitely upward in the World of the Infinite (Olam HaEin Sof). As it says (Tehillim 145:2), “And the holy ones shall praise You every day, forever” — with no interruption whatsoever.</p> <p>(This is also the idea of Michael the High Priest, who offers souls — they are elevated even more to be absorbed into the body of the King — not like what was mentioned earlier, and this is understood.)</p>	<p>וכמו כן — אחר הסתלקותם, שנשמתם צרורה בצד רחמים העליונים — עולות והולכות מדריגה למדריגה, עד אין שיעור למעלה, בעולם האין סוף. כמו שכתוב: וקדושים בכל יום הולך סלה, בלי הפסק כלל. (זהו גם כן: מיכאל כהן גדול מקריב נשומות כו’ — שמתעלים יותר, לאשתבא בגופה דמלכא, ולא כדלעיל. ודיל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

Now this level of self-elevation of the soul, as it is refined to the utmost, is called the refinement of or yashar — a light that is radiant and pure in essence, like the stone shoham, which shines on its own with an intense glow.

(This refers to “or zaru'a latzaddik”, light that is sown for the righteous, adding upon it a great light from above, descending downward — so that automatically it becomes completely purified from every impurity, even the most subtle.)

והנה בחינת בירור זה דנסמות מצד עצמן — להיות מתעלים בתכליות העילוי והזדוכות — נקרא בירור DAOOR ISR, שהוא אור בהיר וזרק עצמו, כמו אמר השומר, שמאיר מאליו בהבקרה יתרה. (שהוא בחינת אור ורועל לצדיק כו' — להוסיף בו אור גדול מלמעלה לטהה, עד ששמיילא יוברר מכל סיג ופסולת, אפילו דק 'שבדוקות כו).

(ג)

And this is what is called “avodas matanah” (a service of gift) — which comes automatically and spontaneously, without any exertion at all.

This is the meaning of the verse (Bamidbar 23:21), “He has seen no toil in Yisrael” — for shir El (the divine song) arises from the soul itself.

This is the level of refinement associated with the greatness of intellect in Yisrael, as it says (Bereishis 32:29), “For you have struggled with G-d...”

By contrast, the refinement of or chozer, which clarifies the Tree of Knowledge of Good and Evil, from below upward, is the refinement of smallness, called Yaakov, meaning “yud over eikev” — and this is understood.

(This is like the difference between the stage of pregnancy (ibur) — where the fetus is folded and nourished from what its mother eats, which itself is refined only from the dregs of blood, and the main growth of its physical limbs comes from the mother's food, which transforms into life-force.

Then, after birth, the child experiences a second stage of growth — the development of midos and intellect, which is the growth of form.)

וזהו הנקרא עבודה מתנה, שהוא באה ממילא ומאליה כו', בלי גינוי כלל. זהו שכותוב: ולא ראה عمل בישראל — שיר אל דנסמות מצד עצמן. והוא בחינת בירור דגdotot hamohin Diyisrael, כמו שכותוב: כי שירת 'עם אקלים כו

משא"כ בחינת בירור DAOOR Chozor, לבירר לעצם הדעת טוב ורע, מלמטה למעלה — הוא בירור דקטנות, שנקרא יעקב, י"ד יעקב כו' וד"ל. (וכמו ההפרש בין בחינת עיבור — שהולד מקופל כו', ואוכל ממנו שאמו אוכלת, שנתרברר רק מפסולת הדמים כו'. ועיקר גידולו ט"ח — הוא מדם המאכל שאמו אוכלת, שנהפק לחיות. ואחר כך כשנולד — מתגדל גידול שני, בבחינת גידול המdotות והחכמה, שהוא גידול הצורה).

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אהיליך יעקב משכנתיך ישראאל תקפ"ו- 1826

<p>However, without the first refinement during pregnancy, the later refinement in midos and seichel would not occur at all. Thus, the advantage of the initial refinement of katnus during pregnancy is that only through it can there be the second refinement — the greatness of midos and intellect. (As the Sages said: "They teach the fetus the entire Torah in the womb" — and as it says in Iyov 29:2, "Who will give me to be as in the months of old" — specifically the time before birth.)</p>	<p>ואמנם, אם לא בירור הראשון דעיבור — לא היה מתברר אחר כך במידות ושכל. וזה יתרון מעתה בחינה בירור דקנות דעיבור — שמהמתו דוקא היה בירור שני דגדלות המוחין והמידות. (וכמאמר: שלמדין לעובר במעי אמו כל התורה כו'. וכותוב: מי יתנני כירחי קדם — דוקא</p>
<p>And as explained above, the lower teshuvah of the nefesh of Asiyah — this is like the refinement of katnus during pregnancy, as it says (Hoshea 12:4), "In the womb he grasped his brother's heel", and (Bereishis 25:26) "His hand was grasping the heel of Esav". This is the source and root of the inner teshuvah of teshuv yud, associated with Yisrael, which comes after the development of intellect and midos.</p>	<p>וכמו שנאמר לעיל: תשובה התחתונה דנפש דעש"י — שזהו כמו בחינה בירור דקנות דעיבור, כמו שכותב: בבטן עקב את אחיו, כמו שנאמר: וידיו אוחזת כו'. וכן עקב ה' הוא השרש ומkor לשובת הפנימיות, דתשבות ה' דישראל, אחר גידול המוחין והמידות.</p>
<p>And this is why it says (Bamidbar 24:5), "How goodly are your tents, Yaakov" — specifically — and only afterwards, "Your dwellings, Yisrael." This is also proven from the fact that the purity of the lower teshuvah of the nefesh of Yaakov brings one to holiness — i.e., to become a level of Yisrael. Because its root is in the supernal purity, called taharah ila'ah, as it says (Vayikra 16:30), "Before Hashem you shall be purified", as explained above — and this is understood.</p>	<p>ולזה אמר: מה טובו אהיליך יעקב — דוקא, ואחר כך: משכנתיך ישראל. וראיה — ממה ששרה דתשבות תחתה דנפש ד יעקב — מביאה לידי קדושה, דהיינו: להיות בחינת ישראל, מפני ששרה בטהרה עילאה, שנקראת טהור עילאה, כמו שכותב: לפני הו' טהרו, כנ"ל. ו"ל.</p>
<p>Now from all the above, we can understand the matter of the descent of the souls of "Yisrael li rosh" — those that arose in [Divine] thought — into a physical body in this world. This descent is for the sake of ascent, to rise even higher than their original source in the primordial thought.</p>	<p>והנה מעתה יובן עניין ירידת הנשמות ד"ישראל לי ראש", שעלו במחשבה, בגוף חומרי בעוה"ז — שהוא לצורך עלי', למעלה ממוקור חוצבה, שבמחשבה הקדומה</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲנָה לֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

This is when the soul of “Yisrael li rosh”, while in a physical body, reaches the level of teshuvah with a broken heart, specifically in physicality.

Through this, the soul ascends far higher, due to the principle of the advantage of light from the darkness — specifically from the supernal darkness, as it says (Tehillim 18:12), “He made darkness His hiding place.”

This is the level of the supernal Chashmal, mentioned earlier, from which the essence of light itself is revealed — called “taharah ila’ah” (supernal purity).

This level is higher than the holiness of the tzaddikim — which comes through refinement via or yashar, because or chozer returns to its original source — meaning, to the very beginning of G-d’s infinite essence.

This is the explanation of the statement: “Better one hour of teshuvah and good deeds in this world...” — for the teshuvah of nefesh of Asiyah, as discussed, through or chozer, is prior to maasim tovim, and it shines with a great additional light, as explained above.

Therefore, it is automatically understood that teshuvah and good deeds in this world are greater than the life of the World to Come, which is only the ascent of the souls of the tzaddikim through the reward of mitzvos, as is well known.

This is the meaning of the verse (Tehillim 126:6), “He goes and weeps, carrying the seed...” — referring to the Or Zarua

Latzaddik — the souls of tzaddikim being planted below in bodies, so that this sowing can result in reaping.

These are the refinements of or chozer — achieved through teshuvah and good deeds in this world — which allow the soul to ascend higher than its source in the original Divine thought, to the level of complete unification with the “body” of the King — meaning the inner essence of the Ein Sof, which is higher than Divine thought itself.

As it says (Hoshea 10:12), “Sow for yourselves with righteousness” — i.e., with mitzvos — and “reap according to divine kindness.”

והינו — כאשר הנשמה ד”ישראל לי ראש”, בגוף, TABOA לבחינת התשובה, בלב נשבר בשמיות דוקא — שמהמת זה תעלה למעלה הרבה יותר. והוא מטעם יתרון האור מן החושך העליון — (דכתיב: ישת חושך סטרו), בבחינת חשמל העליון הנ”ל — שמהזה יארע עצמות המAIR, שנקרה טהורה עילאה כו

שהיא למעלה מבחינת הקדושה דצדיקים, שהוא בירור DAOR ISR)n”L — משום דבחינת אור חוזר חוזר לקדמותו ממש. והינו דאמר: דיפה שעה אחת כו' — דתשובה דנפש דעתיש', בבחינת אור חוזר, n”L — היא הקודמת למעשים טובים, להאר בתוספת אור גדול, n”L

וע"כ מミלא מובן, שהתשובה ומעשים טובים בעוה"ז, יותר גדול מהי העוה"ב — שהוא רק עילוי הנשמות הצדיקים על ידי שכר המצוות, כידוע. וזה — שהושפלו אור הזרוע לצדיק, שהן NAMES הצדיקים, למטה גופים — שזרועה זאת היא בשביב הקצירה, כמו שכתוב: הילך ילק ובכח, נושא משך הזרע, ואחר כך: בא יבוא ברינה כו

שהן הבירורים DAOR CHAZER, שעל ידי תשובה ומעשים טובים בעוה"ז — לעלות למעלה מקור הוצבם, במחשבה, שהוא בבחינת העליה לאשתבא בגופה דמלכת, פנימיות ועצמות אין סוף ברוך הוא, שלמעלה מן המחשבה כו'. זרעו לכם לצדקה — שהן המצוות, וקצרו לפי חסד העליון כו

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>And this is what is meant by the statement: "Mashiach will come to bring the tzaddikim to teshuvah."</p> <p>Similarly, it is said that Moshe only attained teshuvah right before his death — for this same reason — and this is understood.</p>	<p>זהו: דמשיח אתה לא תבא צדיקיא בתשובתא. (וכן אמרו: דמשה לא זכה לתשובה אלא קודם מותו — מטעם זה.) וזה</p>
<p>(כח)</p> <p>And behold, the main aspect of teshuvah below is simply the uprooting of the foreign will — which had already become attached there.</p> <p>To uproot this foreign desire from the heart completely, it must be through bitterness, where the person's soul is extremely embittered over it, as is known.</p> <p>This can occur only through the power of "Yisrael li rosh", which had arisen in the Divine thought and was cast down so low into the evil of Nogah.</p>	<p>והנה עיקר התשובה למטה — הוא רק עקירת הרצון הזר, שכבר נתקשר שם — יקוור רצון זר זה בלבו לגמר, הוא ע"י המרירות, שנתמרמר נפשו מזה מאוד, כדי. והוא דוקא ע"י "ישראל לי ראש", שעלה במחשבה, והושפֵל כל כך למטה, ברע דנוגה</p>
<p>Then, through this bitterness, and the broken heart, he reaches a state of teshuvah, removing the foreign will entirely from that evil matter, as above.</p> <p>And through this awakening from below, of the Jew — who is "adam," resembling the Supernal" — this evokes an awakening from above, such that even the inner Divine will is retracted, and no longer descends into the external will, which would flow into the heichalos of kelipah nogah.</p>	<p>יבא לבחינת תשובה, במרירות בלב נשבר, לסליק הרצון הזר מאותו דבר הרע לגמר, כנ"ל. אז ע"י אתערותא דלתתא דישראל, זה שנקרא נקי אדם אדמה לעליון כו', מעורר אתערותא דלעילא — באופן זה ג"כ: לסליק פנימיות רצון העליון, שלא יאיר ווומש למטה, לחיצונות הרצון, שמשפיע גם להיכלות דקליפה נוגה כו.</p>
<p>For due to the shattering of the vessels, the Divine will had descended from its innerness to externality, until it descended so low, even to Nogah, which is the meaning of the exile of the Shechinah.</p> <p>But since it fell so far due to the shattering, into darkness and concealment of levels, it must be that its source is higher — for whatever is higher, falls lower.</p>	<p>אשר מהמת שבירת הכלים, ירד האור דרצון העליון, מפנימיות לחיצונות כו', עד שירד למטה כל כך, גם לעשייה דנוגה — שזהו עניין גלות השכינה. (ומאהר שנפל בשבירה למטה כל כך, בחושך והסתור המדירות — מוכרכה לומר ששרשו עליון יותר. שככל עליון יותר, נפלתו למטה יותר.</p>
<p>This is the level of the supernal Chashmal, and thus, that Divine will which fell into the seventy ministers of Nogah, and descended so low — its root is in the hidden darkness, His concealment, which is higher than the revealed light.</p> <p>And through the removal of this will by a Jew's teshuvah — that is, uprooting his own will, as discussed — this causes above the</p>	<p>והוא בבחינת חשמל העליון כו'. וא"כ — אותו רצון העליון, שירד לע"י שרים דנוגה, שנפל למטה כל כך — שרשו בהעלם וחושך סתרו, שלמעלה מן האור כו'. ובסילוק רצון דישראל, ע"י תשובה, שהוא עקירת הרצון, כנ"ל — יהיה ג"כ למעלה, החזרת פנימיות רצון העליון, שלא ירד עוד למטה בנוגה</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָדִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>retraction of the inner Divine will, so that it no longer descends into Nogah.</p>	
<p>(This is like what happened at Matan Torah, when a hatred was inserted toward the nations, as it says, “Esav I hated” — the overpowering of the Divine will over its descent.) For through the bitterness and broken heart of teshuvah, the darkness is transformed into light below — and so too above, this causes the advantage of light emerging from the supernal darkness.</p>	<p>ל להיות: את עשו שנאתי, כמו במתן תורה, שירדה) שנאה לאומות העולם) — שהוא הגברת רצון העליון מנפילתו למטה כו'. והוא מטעם שע"י התשובה דמיות לבב נשרב, נפק החושך לאור למטה, וככ' היה' לעלה, שהי' יתרון האור מן החושך העליון.</p>
<p>That is, the inner Divine will rises up from the external will — which had fallen into Nogah — and since its source is higher than light, it now causes a great illumination in the Or Zarua Latzaddik, all the way from the origin of all beginnings. As it says (Yeshayahu 9:1), “The people walking in darkness have seen a great light” — for they turned darkness into light through teshuvah. As the Sages said, “Tov me’od (very good) — this refers to death,” meaning when evil is turned into life.</p>	<p>והוא — כאשר יعلا פנימיות רצון העליון, מן החיצונית דרצון, שנפל למטה בעשיה של נוגה, שרשאו עליון ביוור, מטעם הנ"ל — עד שמחמת זה יאיר אור גדול, באור הזרוע לצדיק כו', מריש כל רישין. כמו שכתוב: העם הholkim בחושך, והפכו החושך לאור, ע"י התשובה הנ"ל, ראו אור גדול. (וכמו שכתוב בז"ל: טוב מאד — זה מיתה, כשהנפק לחיים).</p>
<p>And similarly, all the types of teshuvah mentioned above, cause an elevation and raising of the inner Divine light — which had descended — to ascend even higher than it originally was, for or chozer returns to its origin completely, as discussed.</p>	<p>וע"ז כל מיני התשובה הנ"ל, מעלים ומגבהים לאור העליון הפנימיות שיריד למטה — להיות עולה במעלה ומדרגה, גם מכמו שהי' תחילת, כי בחינת אור הזרע חוזר לקדומו ממש, כנ"ל.</p>
<p>And this is the idea of the descent mentioned earlier — that it is for the sake of ascent — to elevate and raise up even higher, to a level of Divine will greater than it originally was, but only through the teshuvah of Yisrael, who removes and elevates that will he had for evil in Nogah. This elevation ascends in or chozer far beyond the original root of that will — and this is understood.</p>	<p>וזהו עניין הירידה הנ"ל, שהוא לצורך עלי' — שהוא להגבה ולהעלות, גם לעלה, לבחינת רצון העליון, יותר מכמו שהי' תחילת — כמו שהוא למטה ע"י — תשובה דוקא דישראל, שמסלק ומגבה הרצון זה — שהיא לו ברע דנוגה — שע"ל' זאת עולה בבחינת אור החזר, למעלה הרבה משורש אותו הרצון כו'. וד"ל</p>
<p>(And this is why Mashiach will cause tzaddikim to do teshuvah, for only teshuvah with tzaddikim — meaning together with maasim tovim — reaches such a height in the Essence, whereas teshuvah without tzaddikim — meaning without maasim tovim — only rises back to its source in Tohu, as will be explained shortly — and this is understood.)</p>	<p>וע"כ מashiich יעשה לצדיקים בעשיות התשובה. אבל תשובה بلا צדיקים — שהוא תשובה بلا מעשים טובים — אינו עולה כל כך בעצמות, רק לשרשם (בחינת התהוו בלב, כמשיח'ת בסמוך. וד"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

(כ)

<p>And this is the meaning of the verse (Bereishis 27:36), “And he has supplanted me two times: he took my birthright, and now he has taken my blessing.”</p> <p>As explained above, the soul of “Yisrael li rosh” — through teshuvah with a broken heart specifically — ascends higher than its source, as previously stated.</p>	<p>וזהו: ויעקבני זה פעמיים — את בכרתי לך, ועתה לך ברכתי כו. דהנה מבואר למעלה — ש**ישראל לי ראש**, מהמת תשובה בלב נשבר דוקא, עולה. לעלה מקור חוצבה, כנ"ל</p>
<p>This is the meaning of “he took my birthright” — because the name Yaakov is associated with trickery, as it says (Hoshea 12:4), “In the womb he grasped his brother’s heel,” and (Bereishis 25:26), “His hand was grasping the heel of Esav.”</p> <p>The idea is that the refinement of the Tree of Knowledge of Good and Evil, through the Jewish people whose source is in the realm of Tikkun, must come specifically through deception and strategy.</p>	<p>וזהו: את בכרתי לך כו — להיות שם יעקב הוא ע”ש המרמה, שנקרא עקבה, וכמו שכותב: בבטן יעקב את אחיו, ולכך קרא שמו יעקב. וכמו שנאמר: וידיו אחזות בעקב עשו כו</p>
<p>Just as we see with every Jew: even if he labors all day long, with heart and soul, in bodily needs like food, drink, and seeking sustenance — seemingly identical to the lives of the nations — still, hidden in his heart and soul is the awareness that all of it is so that he may be able to serve Hashem with his body.</p>	<p>והענין הוא — דבחינת הבירורים דעת הדעת טוב ורע, על ידי נש"י ששרשם בבחינת התקון — הוא בא על ידי מרמה וערמה דוקא. וכמו שאנו רואים בכל איש ישראל — שגם כשהעובדו כל היום בלב ונפש בצרבי גופו, כמו במאכל ובמשתה, ושאר צרכיו, ובחיפוש הפרנסה, למצוא טרפ לנפשו, בשווה ממש — עם אומות העולם, להיות חיי הגויים כו</p>
<p>עכ"ז יש בעולם בלבו ונפשו, שכל עיקר הכוונה היא, כדי שיוכל להיות עובד ה' בגופו, ויתן צדקה מגיע כפיו, ויגדל בנו לתחמוד תורה כו</p>	
<p>This becomes fully revealed at the right moment, such as during prayer, when the heart is opened — even though throughout the day, it was extremely concealed.</p> <p>So even though he may appear, externally, to be just like Esav, in all his ways — in truth, he is not. For the inner intention of Yaakov, in all his actions, is for Hashem alone.</p>	<p>שהזו הבא בגילוי גמור בנפשו ובלבו בעת הכוורת, כמו בתפילה שבלב, רק כל היום מוסתר הוא מאוד. ונמצא — שגם שנדמה לעין הרואה כעשיו ממש, בכל דרכיו — ובאמת אינו כן, שעיקר המכוון הפנימיות דיעקב בכל דרכיו, הוא לה' בלבד</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

For even when he eats just like Esav, he bentsches with intent to Hashem, as it says (Devarim 8:10), “And you shall eat and be satisfied, and bless Hashem...”

He also davens with kavannah and inner desire, drawn from the food he ate — which becomes blood in the left chamber of the heart, and from there, he is aroused with fiery enthusiasm to Hashem.

This causes all the good aspects to ascend to Hashem like a korban (sacrifice).

Similarly, when he gives tzedakah from his earnings — even though his whole heart was bound up with the business and physical matters of life — still, that tzedakah ascends to Hashem, as it says (Yeshayahu 58:8), “Your righteousness will go before you.”

So too with all the mitzvos he performs — even though they involve material actions, such as tefillin, Shabbos observance, or Torah study — they are all manifestations of the Divine will, revealed specifically through physicality, as is known.

שהרי גם כshawwl' כעשו ממש, מברך ברכת המזון בכונה לה' באמת, כמו שנאמר: ואכלת ושבעת כי', שմברך לשם ה' ממש. וכן מתפלל בכונה ורעותה דלי'א, מכח האכילה שאכל, שנחפץ לדם בחלל השמאלי, ומתפעל בהתלהבות לב בשור לה' כו'. הרי. עולה כל בחינת הטוב לה' ממש, קרבנו כו

וכן הצדקה מיגיע כפיו — שאעפ"י שנתקשר בכל לבו במ"מ, לצרכי חי' גופו בגשמיות — עולה צדקה זו לה' ממש, כמו שכותב: והלך לפניו צדך כו'. וכן, בכל המצוות שעשוה בדברים גשמיים: כמו תפילין, ושמירת שבת מלאכה גשמיית, וכן מצוות תלמוד תורה, שמדובר דבר ה' בהבל פיו הגשמי וכי"ג — כל גילוי רצון העליון במצוות מעשיות — בגשמיות דוקא, כדי'ו

(כז)

However, all of this operates only in a state of concealment — and this is like the idea of deception and cunning, similar to how tricksters first behave according to the will of their opponent, gaining their trust, and only afterwards, their true inner intention prevails exactly as they had originally planned.

So too with Yaakov's inner intent — in moments of revelation, like in prayer, it becomes clear that “Yaakov is the rope of His inheritance”, a true portion of Hashem Himself.

But throughout the day, he is cloaked in concealment, appearing as its opposite — by dressing in Esav's garments and engaging in the matters of this world, to the point that he seems entirely like Esav.

רק שכל זה הוא בבחינת הгалם בלבד, וזהו עניין מרמה וערמה, כדרך הרماءים — שהולכים תחילה כפי רצון המנגד, וגונב לבו, ואח"כ לנקודת העניין — נשאר רצונו דוקא כמו שהוא. וכן בנקודת המכון והרצון הפנימי, כמו בתפילה — הרי: יעקב חבל נחלתו דוקא, חלק ה' ממש. וכל היום — הרי הוא מלבוש בהгалם, בהיפוכו — שהוא מה שבאה להתלבש בלבושי עשו, בכל ענייני עזה"ז, עד שנדמה כעשו ממש.

But in truth, he is not like Esav at all — because Esav's true intent is the materiality itself: the pleasures of the world, the craving for wealth, and all bodily desires, which he seeks to enjoy for their own sake, because that is his essential portion and destiny.

ובאמת איןנו כעשו ממש — דעיקר כוונת עשו הוא רק גופו של דבר הגשמיות, בתענוגיו עזה"ז, וחדת מזון, וכל תאות גופניות — להתעדן בו מצד העצם, כי זהו חלקו וגורלו בעצם שרשו. ע"כ אין לו בזה שום כוונה אחרת כלל, כי אין לו זולת זה שום דבר, כוונה ורצון כו'.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָד יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>He has no other inner purpose — his will and intention are fully bound up with these worldly pleasures, because he has nothing else.</p>	
<p>But this is not the portion of Yaakov — because in truth, due to Yaakov's root above, where "Hashem is his portion", as it says (Devarim 32:9), "Yaakov is the rope of His inheritance", Yaakov has no share in the matters of this world at all. His only share is Hashem, and that is what is meant by "Yaakov, the rope of His inheritance."</p>	<p>אבל לא באלה חילק יעקב. כי באמת — מצד שרש יעקב למאלה, שחילק ה' עמו, יעקב חבל נחלתו כי אין ליעקב חלק בענייני עוה"ז כלל, רק ה' הוא חילקו גורלו. ונקרא: יעקב חבל נחלתו בלבד</p>
<p>The only reason Yaakov was lowered into this world, to become clothed in Esav's garments, is to refine the good from within the evil, as explained earlier. But this refinement must be accomplished through cunning and deception — he acts as if he were Esav, while his inner purpose is not the physical pleasure or the stress of business and wealth for their own sake, but only for the sake of Hashem — and this is understood.</p>	<p>רק שהושפל יעקב למטה, להתלבש בלבושים עשו — והוא רק כדי לבירר בחינת הטוב שברע, כנ"ל. אך בירור זה הוא בערמה ומרמה — שעושה את עצמו כעשו, ותווכו וכונתו — אינו בגוף העונג הגשמיים דعواה"ז, או טרחת המו"מ להשיג הון כו' מצד עצמו, רק לה' לבדוק כו'. וד"ל</p>
<p>And this is what is meant by (Bereishis 27:19), "I am your brother Esav, in cunning" — that even though Yaakov and Esav may do the same external acts, their inner intentions are completely different. Yaakov's inner intent is for Hashem — all his earthly actions, during his fleeting days, are only to extract good from evil, in order to raise it to Hashem through prayer, teshuvah, and Torah and mitzvos.</p>	<p>וזה שאמר: אחיו אנכי בرمאות — דאעפ"י שייעקב שעשו עושים מעשה אחד, אין תוכן כוונת שניהם שווה. זה — תוך פנימיות כוונתו לה' — שכל מעשייו בעוה"ז, בימי חי הבלו, רק לבירר הטוב מן הרע, להגיע מזה העלאות לה' אחד, בעבודה שבבל, בתפילה ותשובה ותורה ומצוות</p>
<p>As for the physical act itself, in the affairs of this world — he has no genuine desire for it; he does it only out of necessity. This is the entire depth of his inner being — while Esav seeks his own pleasure, because that is truly his lot and essence, as explained above.</p>	<p>וגופו של דבר, בענייני עוה"ז — אינו לרצון אמיתי לו, כי אם בהכרה כו'. וזה תוך כל פנימיות עצמותו — רק להנאת עצמו, מצד שהוא חילקו גורלו בעצם, כנ"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲהַלְיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

And therefore, the fact that Yaakov was brought down to become clothed in worldly garments, which are the portion of Esav — this is all done through cunning and deceit, to appear externally like Esav, so he can refine from him the good, which is his inner intent for Hashem.

This concealment is what makes it “arumah” (clever/cunning) — for anything hidden is called “arumah.”

(As it says in Mishlei 8:12), “I, wisdom, dwell with arumah” — wisdom is the revelation of true light, but arumah is what conceals and hides that light, keeping it covered.)

וא"כ — מה שהושפל יעקב, להיות מתלבש בלבושים ענייני עוה"ז, שהוא חלקו של עשו — הוא בرمאות ורמאות, להזמות במעשה עשו, ולהיות מברך ממנו בחינת הטוב, שהוא הכוונה הטובה לה' — שזהו בעולם. וכל דבר שהוא בעולם — נקרא ערמה. (וכמו: אני חכמה שכני ערמה — שכמה הוא רק גילוי אור האמת לאmittoo, וערמה הוא — אשר מעלים ומסתיר אור האמת, שהיה בעולם דוקא).

(כח)

And this is the meaning of “וַיַּעֲקֹבַנִי זֶה פְּעָמִים” — he has supplanted me these two times” (Bereishis 27:36).

For the very name “Yaakov” was originally given because “in the womb he grasped his brother’s heel”, as it says (Bereishis 25:26), “And his hand was grasping Esav’s heel.”

וזהו: **וַיַּעֲקֹבַנִי זֶה פְּעָמִים**, דהנה קראית שם יעקב בעצמו היה מהמת ש”בבטן עקב את אחיו”, כמו שכותב: **וַיְדַע אֶחָזֶת בַּעֲקָב עַשְׂוֹ כֹּו**.

And this refers to the level of simple teshuvah, with a broken heart in physicality, which is about refining the good from absolute evil, as explained above.

This is the level of refinements in the state of katnus (smallness), which corresponds to lower teshuvah (teshuvah tikkah), specifically the level of nefesh of Asiyah, mentioned earlier.

וזהו עניין התשובה פשוטה בלב נשבר בגשמיות, שהוא לברר הטוב מן הרע גמור, כנ"ל. והוא עניין הבירורים דבחינת הקטנות, שבבחינת תשובה תחתה, שבבחינת נפש דעתך, הנ"ל.

This is the refinement in the state of pregnancy (ibur) — like a fetus being refined in its mother’s womb — which is the meaning of “in the womb he grasped his brother’s heel,” and “his hand was grasping...”

שהיא בחינת הבירור דבחינת עיבור, כוולד המתברר בבטן אמו. והיינו: בבטן עקב את אחיו כו', שידו אֶחָזֶת כו'.

And this includes the entire concept of refinements during exile, which are called “pregnancy,” as is known regarding the verse (Yeshayahu 26:17), “Even when You are angry with them, You are like a pregnant woman” — meaning a state of pressure and constriction, especially the strain of livelihood, which confuses the mind and heart, until in all his actions he seems like Esav.

והן כל עניין הבירורים דגלוויות, שנקרא עיבור, כידוע בעניין המאמר: “אֲפִילוּ בַשְׁעָה שַׁאֲתָה מִתְמַלֵּא עַלְיהָ עִבְרָה — כָּאֶשֶׁה עֲוֹרָה” כו'. והוא עניין חכלה דוחק ולחץ הפרנסה, שמבלבל המוח והלב כו', עד שנדמה בכל מעשיו כעשו כו'

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲנָה לֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>Yet despite all this, they do teshuvah with a broken heart, and (Tehillim 107:6) “They cry out to Hashem in their distress”, and the good within them is elevated through prayer and mitzvos, etc. This is the meaning of “his hand (yad), the yud of chochmah (wisdom), grasped the heel of Esav” — even in absolute evil, he extracts the good and transforms darkness into light through true teshuvah, as explained above.</p>	<p>ועכ"ז — עושים תשובה בלב נשבר, ויצעקו אל ה' בצר להם כו', ומתברר ועולה הטוב מהם בתפילה ותורה ומצוות כו. וזהו — י"ד דחכמה, דתורה ומצוות בפועל ממש — אוחזת בעקב עשו, גם ברע גמור דקליפות, להוציא מהם הטוב, ולהפוך השוכן לנהורא, ע"י תשובה אמיתית, כנ"ל</p>
<p>And this is the root and source of the inner teshuvah of “Yisrael li rosh” — and this is understood.</p>	<p>זהו שרש ומקור לתשובה הפנימית ד*"*ישראל ל' ראש*** כו. וד"ל</p>
<p style="text-align: center;">(כט)</p> <p>However, the verse וַיַּעֲקֹבַנִּי זֶה פָּעָמִים — he has supplanted me these two times” (Bereishis 27:36) does not refer to what happened in the womb, when he grasped the heel — but rather, to the fact that he took my birthright and my blessing, etc.</p>	<p>אך הנה מה שכתוב: וַיַּעֲקֹבַנִּי זֶה פָּעָמִים — לא קאי על מה שבבטן עקבו, אלא על מה שלקח בкорתו וברכתו וכו'.</p>
<p>The idea is, as is known, regarding the concept of the birthright (bechorah) — that in truth, Yaakov is the firstborn from the father, since he was from the first drop, only that he emerged second. This is like the analogy of a sealed tube: that which enters first, exits last.</p> <p>Whereas from the mother's perspective, Esav was the firstborn, since he exited first, as it says (Bereishis 25:25), “And the first came out ruddy...”</p>	<p>והענין הוא — כדיוע בענין הבכורה — שבאמת יעקב הוא הבכור מצד האב, שמתפה ראשונה היה, רק שיצא אהרון. כמשל השפופרת סתומה מצד אחד, שהנכנס ראשון יוצא אהרון וכו'. מצד האם, היה העשוי הבכור, שיצא ראשון, כמו שכתוב: יצא הראשון אדמוני וכו'</p>
<p>(And in the future, the firstborn will be Kohanim, as there will be an elevation of the firstborn of Yosef, who is firstborn from the mother's side, because “Eishes chayil ateres ba'lah” (Mishlei 12:4), as explained elsewhere.</p> <p>And even Esav will undergo a refinement, as mentioned above, through the advantage of light from darkness, as will be explained.)</p>	<p>ולעתיד לבוא, שיהיה הבכורה לנכנים, כמו שיתعلלה בכור דיוסף, שמצד האם, וכו': אשת חיל עטרת בעלה, כמו שכתוב במ"א. גם יהיה לעשו בירור, כנ"ל — (ביתרונו האור וכו', כמשיחת).</p>
<p>The root of the matter is that Yisrael arose in thought — meaning, in the innermost, essential aspect of the Infinite One, as it says (Devarim 32:9), “For Hashem's portion is His people; Yaakov is the lot of His inheritance.”</p> <p>This is the level of the first light before the first tzimtzum, which is called “darkness is His hiding place” (Tehillim 18:12).</p>	<p>ושרש הענין הוא — שישראל עללה במחשבה, היינו בבחינת פנימיות ועצמיות דאין סוף ברוך הוא ממש, כמו שכתוב: כי חלק הווי עמו, יעקב חבל נחלתו וכו'. והוא בחינת האור הראשון שלפני היצום הראשון, שנקרוא: “חשך סתרו” וכו'</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>After that came the first tzimtzum, which is called the circle and the darkness — and that precedes the revealed light that follows, such as kav and chut, etc.</p>	<p>ואח"כ נעשה הצמצום הראשון, שנקרא: מקייף ופנימי, והשך כו', והוא הקודם לאור הבא בגילוי, בכו וחוות כו'. והוא גם כן בוחינת התהו, שקדם לתיקון, כמו שכותב: ואלה הַאֲלָכִים... כו', כידוע</p>
<p>This tzimtzum is also the level of Tohu, which precedes Tikkun, as it says (Bereishis 36:31), "These are the kings who reigned in the land of Edom... ", as is known.</p>	<p>ולמטה — הוא מה שקליפה קדמה לפרי, כו'. וזה מצד שרשו בתהו, שקדם לתיקון, והחשך והצמצום שקדם לאור, כמו שכותב: כבריתו של עולם — ברישא החשוכה והדר נהורה</p>
<p>And below, this is like the concept that the shell precedes the fruit, which is because its root is in Tohu, which precedes Tikkun, and in the darkness and contraction that precede light.</p>	<p>וזהו ששאל רבי זира לרבי ירמיה: "מ"ט עיזי מסגי ברישא?" — שהן אמות העולם, דעשה איש שער. והדר אמרי — שהן צאן קדשים דיעקב. כמו שכותב: יעקב לעשו: עבר נא אדוני כו'. והשיבו: כבריתו של עולם כו</p>
<p>This is as it says (Chagigah 12a): "Like the creation of the world: first there was darkness, and then light."</p>	<p>וזהו ששאל רבי זира לרבי ירמיה: "מ"ט עיזי מסגי ברישא?" — שהן אמות העולם, דעשה איש שער. והדר אמרי — שהן צאן קדשים דיעקב. כמו שכותב: יעקב לעשו: עבר נא אדוני כו'. והשיבו: כבריתו של עולם כו</p>
<p>(And this is what Rav Zeira asked Rav Yirmiyah: "Why do goats walk first?" (Bechoros 6b) — that refers to the nations of the world, such as Esav, the man of the field.</p> <p>And afterwards come sheep, which represent the holy flock, i.e., Yaakov.</p> <p>And he answered: "Like the creation of the world: first darkness, then light.")</p>	<p>וזהו ששאל רבי זира לרבי ירמיה: "מ"ט עיזי מסגי ברישא?" — שהן אמות העולם, דעשה איש שער. והדר אמרי — שהן צאן קדשים דיעקב. כמו שכותב: יעקב לעשו: עבר נא אדוני כו'. והשיבו: כבריתו של עולם כו</p>
<p>(ג)</p>	
<p>And this is the meaning of the statement (Bereishis 27:19): "I am Yaakov, Esav is your firstborn."</p>	<p>וזהו שאמר: יעקב אני, עשו בכורך. ומה שאמר: "בכורך" — אמת היה, מצד האב, כנ"ל. אך מה שאמר: "עשו בכורך" — היינו מצד שנתלבש בלבושי, עשו, כדי שייהי בירור דעתו, הוא קליפה נוגה דעתו, שנפל בשביית הכללים, מבחינת התהו</p>
<p>The part "I am your firstborn" was true — in regard to the father, as mentioned earlier.</p>	
<p>But the phrase "Esav is your firstborn" refers to the fact that Yaakov dressed in the garments of Esav, in order to bring about the refinement of Esav, which is the level of Kelipas Nogah in Asiyah — that fell through the Shviras HaKeilim from the level of Tohu.</p>	
<p>And this can be achieved only through Yaakov, specifically through his teshuvah and good deeds, and his Torah and mitzvos — not through Esav himself.</p>	<p>ע"י יעקב דוקא, שהוא ע"י תשובה ומעשים טובים, ותורה ומצוות דיעקב דוקא — ולא תהיה עלי' לעשו, כמו שהוא בשרשו בגבורותDKDOSHA, בוחינת התהו, ע"י ברכות יצחק — שלא הייתה לע יעקב תקומה מפני כלל, להיות שרש עשו בוחינת החושך שקדם לאור כו.</p>
<p>For there cannot be an elevation for Esav as he is in his root in the holy gevuros — the level of Tohu — through the blessings of Yitzchak alone. Without Yaakov, he would not be able to stand before that level at all, because the source of Esav is in the darkness that precedes light.</p>	

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲנָלִיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>That would be only through teshuvah alone, without mitzvos at all — like a convert or the teshuvah of the Raavad, and similar cases, as explained elsewhere.</p>	<p>והיינו ע"י תשובה בלבד, בלי תורה ומצוות כלל, כגר המתגיר, וכתשובה דרע"ב"ד, וכמהו גוונא, כמו שכחוב במקום אחר. וזה שדקדק לומר: תשובה ומעשים טובים, ולא תשובה בלבד מעשים טובים</p>
<p>This is why the expression is carefully phrased: “teshuvah and good deeds”, and not teshuvah without good deeds.</p>	<p>(Proof of this is from the people of Nineveh, who did teshuvah — and there was a great accusation against Israel as a result, and that is why Yonah fled, as explained.)</p>
<p>The reason Yaakov is capable of refining Esav — by dressing in the “precious garments of Esav”, which are the garments of Kelipas Nogah, whose root is in the supernal Chashmal — is because his source is in the inner and essential light of the Ein Sof, which is called “a portion of Hashem Himself” (i.e., Torah and mitzvos), and which precedes the first tzimtzum and darkness, as explained earlier.</p>	<p>ומה שיש ביכולת יעקב לברר את עשו, בהתלבשות בגדיו עשו החמדות, שהן לבושים דקליפת נוגה, שרשם בחשמל העליון כו', הוא מצד שרצו באור פנימי ועצמי דין סוף, שנקרה: חלק ה' ממש (שהן התורה והמצוות), שקדם לחושך ולצמצום הראשו, כנ"ל.</p>
<p>And this is the meaning of “he took my birthright” — for although Esav is the firstborn below, because the kelipah precedes the fruit, and Esav’s root is in Tohu, which precedes Tikkun, and therefore he emerged first — nevertheless, Yaakov took the birthright even below, through the power of chochmah in Torah and mitzvos.</p>	<p>וזהו: את בכורתاي לκή כו'. דהנה, גם שעשו הוא הבכור למטה, להיות שקליפה קדומה לפרי, מצד שרצו בתהו, שקדם לתקן, כנ"ל, וע"כ יצא ראשון כו'. אבל יעקב לκή את בכורתו גם למטה, והוא ע"י בבחינת החכמה, שבתורה ומצוות</p>
<p>And through the power of ko’ach mah in the divine soul, he refines the good from the evil in Kelipas Nogah — because only through chochmah can refinement occur, and chochmah is called “the beginning”, as it says (Yirmiyahu 2:3), “Israel is holy to Hashem, the first of His produce.”</p>	<p>וע"י בבחינת כח מה, שבנשמה האלקית — מברר את הטוב מן הרע דקליפת נוגה, משומם דבחכמתה אתריריו דוקא. והחכמה נקראת ראשית, כמו שכחוב: קב"ש י'ישראל לה' ראשית תפואתיה כו</p>
<p>(Since Yaakov’s source is in the essence of the Ein Sof, before the first tzimtzum — therefore, Esav can only be refined through Yaakov, even below, as explained.)</p>	<p>והוא מצד שרצו בעצמיות אוין סוף, שלפני המצוות הראשונות, ע"כ אין בירור לעשו, אלא ע"י יעקב דוקא, גם למטה, כנ"ל</p>
<p>This happens through the level of teshuvah related to ruach of Yetzirah, mentioned earlier — when the person has an intellectual experience of awe and love of G-d, which affects even the physical heart, leading to broken-heartedness, kabolas ol, love, and divine will, as explained above.</p>	<p>והיינו ע"י בבחינת התשובה, בבחינת רוח דיצירה, הנ"ל — שע"י התפעלות אלקות בדחילו ורוחמו שלדים, יפעל התפעלות אלקות גם בלב החומרי כו'. להיות סור מרע בתשובה פנימית, בלב נשבר, ובקבלה עול, באהבה ורצון כו', כנ"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָדִיך יַעֲקֹב מִשְׁכָנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפָּיו - 1826

<p>And through this bitterness, he removes and burns away the foreign will embedded in Kelipas Nogah — even in permissible desires — and even when he sometimes falls, he still does teshuvah with sincerity.</p>	<p>וע"י המיריות, מסלך ומעבר הרצון הוזר, שבקליפה נוגה, גם בתאות היותר כו'. וגם כשנופל לפרקם — עושה תשובה באמת.</p>
<p>This is the meaning of “he took my birthright” — because through this, there is an awakening from above to remove the Divine will that had shone in the external realms (i.e., the first tzimtzum), and to elevate it into the inner essence of Divine will, which belongs to Israel alone — through his effort to raise and redeem that fallen desire.</p>	<p>זהו: את בכורתילקח — מפני שהיה על ידי זה אתערותא דלעילא, לסלך רצון העליון, שהיה מאיד בחיצונית, שהוא המצוות הראשון, והוא למליה לעלה בעצמות פנימיות הרצון, שהוא לישראל בלבד בלבד, ע"י שמסלול ומגביה הרצון מקליפה נוגה, שנופל בו רצון העליון — בדרכו ירידת והשלפה.</p>
<p>And this is how Yaakov took from Esav the level of “reishis” (beginning) — the firstborn dimension hidden within the pleasures of this world, which fell in the shattering of the vessels to the lowest places, but originally existed in the primordial source, as explained.</p> <p>This was done through cunning and strategy, as explained above — and this is understood.</p>	<p>זהו — שלקה יעקב מעשו את בחינת הראשית דבכורה, דעשו — שיש בהעלם בתענוגי עוה"ז, שנפל בשבירת הכלים, כל כך למטה, אשר היה בשרשו הראשון, כנ"ל. וזה ע"י מרמה וערמה, כנ"ל. וד"ל.</p>
<p>(א)</p>	
<p>And this is the meaning of the phrase (Bereishis 27:36), “And now he has taken my blessing” — referring to the fact that Yaakov dressed in the garments of Esav and received the blessings from Yitzchak.</p>	<p>וזהו מה שאמר: עיטה לך ברקתי — שהוא מה שנתלבש יעקב בגדיו עשו, ולקח הברכות מיצחק. הנה זה — על ידי בחינת תשובה הפנימית, בחינת נשמה דבריאה, ה"ל — שהוא בחינת אהבה רבה במתענוגים, להתענג על ה' גם בלב בשר הקומי, כמו בנטמה.</p>
<p>This occurred through the level of inner teshuvah, specifically the level of neshamah of Beri'ah, mentioned earlier — which is the level of love of Hashem in pleasure (ahavah b'taanugim), to delight in Hashem even in the fleshly physical heart, like the soul itself.</p>	<p>ולקיוות מואס ברע בתכלת, לב נשבר כו', שנעטלה הענג הנטמי האופני להיות בבחינת ענג העליון מפש, כמו לנצח לא. וכנגזר לעיל כלם הפנים, וכן שונאמר למלחה — הרי זה ענן הברכות שקבל יעקב מיצחק: מטל הנטמים העליונים, ומשמי הארץ העלינה — שיבואו מלמעלה למטה, בנטמה, בלב פריז כלל.</p>
<p>And to become utterly disgusted with evil, with a broken heart, such that the physical bodily pleasure becomes uplifted into a state of divine pleasure itself, just like it will be in the future, as explained earlier regarding the Lechem Hapanim (the Showbread), and as previously stated.</p>	
<p>This is the concept of the blessings that Yaakov received from Yitzchak — “from the dew of the supernal heavens and from the</p>	

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>fat of the supernal earth,” that they should descend from above to below in physicality, without separation at all.</p>	
<p>And although Yaakov's portion is solely in Hashem, as previously explained — and his root has no connection to physical pleasures of this world — nevertheless, through the refinement he performs when dressed in the precious garments of Esav, which are from the realm of Tohu, there comes the advantage of light from the supernal darkness.</p>	<p>וְאֶת עַל פִּי שָׁאוֹן חָלָקו שֶׁל יַעֲקֹב, אֶלָּא בָּהִ לְבָדוֹ, כְּנַזְכָּר לְעַיל — שָׁאוֹן שְׁרֵשׁ מִשְׁמָם לְחַעֲנָגִי עָלָם הָהָה הַגְּשָׁמִים — אֶבֶל עַל יְדֵי בְּחִינָת בְּרוּר שְׁלוֹ, בְּגַדִּים עָשָׂו הַקְּמָדוֹת, דְּקָחִינָת הַתּוֹהוֹ — שִׁיחָה יִתְרֹזְן הַאֲוֹר מִן הַחַשָּׁךְ הַעֲלִיוֹן — בְּרִי יְכוֹלוּ לְקַפֵּל כָּל הַתְּעִנְגִּים הַעֲלִינוּם, שְׁבַטֵּל הַפְּשָׁמִים הַעֲלִינוּם, לְבוֹא לְמִטְהָה בְּהַגְּשָׁמָה — שָׂזְחוּ בְּאֶמֶת חָלָקו שֶׁל עָשָׂו וּבְרָכָתוֹ.</p>
<p>Through this, he is able to receive all the supernal pleasures that are within the dew of the supernal heavens, in a way that they descend into physicality — which was originally Esav's portion and blessing.</p>	<p>וְזַהוּ שָׁאָמָר: וְעַפְתָּה לְקַח גַּם בְּרָכָתִי, בְּעַרְמָה וּבְמִרְמָה, כְּמוֹ שָׁגַנְאָמָר: בְּאֶחָיו בְּמִרְמָה כָּוֹ. וְאַחֲרֵכֶת — כְּאַשְׁר נִאַבְקָע עִם הַמֶּלֶאָה, שְׁרוּ שֶׁל עָשָׂו, לְמַעַלָּה — נִקְרָא יִשְׂרָאֵל לִי רַאֲשָׁוֹן, שֶׁהוּא הַבְּרוּר דְּגַנְגָה דְּאַצְילָות, שָׂזְחוּ בְּחַיִי הַאַצְילָות מִמְשָׁא, כִּידְיוֹעַ.</p>
<p>And this is the meaning of “And now he has taken my blessing as well” — through cunning and trickery, as it says (Bereishis 27:35), “Your brother came with cunning and took your blessing.” And afterwards, when Yaakov wrestled with the angel, the guardian angel of Esav, he was called Yisrael li rosh, which is the refinement of Nogah of Atzilus — which is the realm of Atzilus itself, as is known.</p>	<p>וְזַהוּ שָׁגַנְאָמָר: כִּי שְׁרִיבָת עִם אַלְקִים — הַמְצָאָצָם, שֶׁהוּא בְּחִינָת הַשְּׁמֶל הַעֲלִיוֹן. וְעַם כָּל זֹאת — שְׁרֵשׁ עֲנָנוֹן יִשְׂרָאֵל הָזֶה, וְאַשְׁר הַצְלִים בְּרָמָתוֹ בְּפָעָמִים, בְּכֻכָּרָה וּבְכְרָכּוֹת — הַכָּל מִקְהָמָת בְּחִינָת הַבְּרוּר דְּקַטְנוֹת דַּעֲבוּר, שְׁבַבְתּוּ עַקְבָּת אֶחָיו, כְּנֶל</p>
<p>And this is the meaning of (Bereishis 32:29) “For you have wrestled with Elokim” — referring to the contracting Divine Name, which is the level of the supernal Chashmal. And yet, the root of the name “Yisrael” and the success of Yaakov's twofold cunning — both in the birthright and the blessings — all stems from the refinement of katnus (smallness) in the embryonic state, as in “in the womb he grasped his brother's heel”, as mentioned.</p>	<p>וְזַהוּ שָׁגַנְאָמָר: כִּי שְׁרִיבָת עִם אַלְקִים — הַמְצָאָצָם, שֶׁהוּא בְּחִינָת הַשְּׁמֶל הַעֲלִיוֹן. וְעַם כָּל זֹאת — שְׁרֵשׁ עֲנָנוֹן יִשְׂרָאֵל הָזֶה, וְאַשְׁר הַצְלִים בְּרָמָתוֹ בְּפָעָמִים, בְּכֻכָּרָה וּבְכְרָכּוֹת — הַכָּל מִקְהָמָת בְּחִינָת הַבְּרוּר דְּקַטְנוֹת דַּעֲבוּר, שְׁבַבְתּוּ עַקְבָּת אֶחָיו, כְּנֶל</p>
<p>And this is the level of simple teshuvah, to turn away from evil in action alone, as explained — which is the level of lower teshuvah of the nefesh of Asiyah that sins, etc., because “the end action was first in thought.” This also explains how purity leads to holiness, as explained, and will be further clarified.</p>	<p>וְהָוָא בְּחִינָת הַפְּשָׁוֶה הַפְּשָׁוֶה, לְהִיוֹת סָור מַרְעָב בְּפְעָל מִמְשָׁא כְּנַזְכָּר לְעַיל — שֶׁהָוָא בְּחִינָת פְּשָׁוֶה פְּתָאָה, דְּגַנְשׁ וְדַעֲשָׂה, הַחֲוֹתָאת כָּוֹ. מְשׁוּם קְ"סָוָף מִעַשָּׂה בְּמִקְשָׁבָה פְּתָחִילָה **. וְכְנַזְכָּר לְעַיל — בְּעַנְנָיו "טְהָרָה שְׁמַבְיָה לִידֵי קְדוֹשָׁה", וְכָמוֹ שִׁיחָה בָּאָרֶרֶת. וְדַ"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

(לב)

And through all of the above, we can now understand the verse (Bamidbar 24:5): "How good are your tents, O Yaakov."

It is known that the Mishkan (Tabernacle) had two types of curtains:

One set was the goat-hair curtains — "Yeri'os izim" — which formed the Ohel (tent) over the Mishkan, and they were specifically eleven curtains, because they came from the realm of birurim (refinements) of Kelipas Nogah, the realm of evil — from which the good is extracted through teshuvah of the nefesh of Asiyah, which is the level of Yaakov, as explained above.

Therefore, they were specifically eleven curtains — corresponding to the eleven "curses" of the forces of impurity (Kelipah), which are "goats", as it says (Bereishis 27:11), "And Esav my brother is a hairy man".

But the "goat hairs" of Esav were refined and transformed into curtains for the Tent (Ohel) — serving as an external protective surround, like a cover from heat and rain, similar to fruit peels, which protect the fruit, as explained earlier.

So too, the goat-hair curtains served as a protection against the outer forces and the prosecuting accusers.

And this was precisely through lower teshuvah, the level of turning away from evil in actual deed — even though it is the lowest level, it comes from the fall of the 288 sparks (רף"ח) into such lowly evil.

This is because they come from a very high place — the level of Chashmal, of "He made darkness His hiding place" (Tehillim 18:12).

And the advantage of light is specifically from supernal darkness, as explained above. Therefore, it comes about through the refinement of smallness (katnus), the level of ibbur (fetal state), which is precisely the heroic act — for "the beginning is wedged in the end and the end in the beginning," as explained regarding how purity leads to holiness.

ובכל זה יובן מה שונא אמר: מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב. זה הינה נדוע, דהינה במשמעותו שמי מני יריעות: א', יריעות עזים לאן על המטהן, והן עשתי שורה יריעות, להיות שהן מבחןת הבירורים דקהלית נוגה, קרע — שיעצא בחינת ה טוב שבקם, על ידי התשובה דנפש דעתיה, שהיא בחינת יעקב, בוגר ליעיל.

על פיו עשתי שורה דוקא — לנגד י"א אַרְוּרִים דקהליפה, שהן עזים, כמו שכתוב: ועשו אֲחֵי אִישׁ שער, ואר על פיו כן — נתבררו בחינת שערות העזים דעתו, ועשו לבחינת אָנָל על המטהן, שהוא מquivח יצנו — כמו שומר מון ה חם והגשם, כמו עלי ה פרות שהם שומרים לפירות, בוגר ליעיל.

כך — יריעות העזים היו לשירה מן החריזמים, המקטרים כו. וזהו דוקא על ידי תשובה תפאה, שהוא سور מרע בפועל ממש בלבד — אף על פי שהיא מדרנה תפאה ביותר, אבל מצד נפילת רף"ח נצוץין כו, כ"כ למיטה ברע גמור.

זה מצד שבאים ממקום גבוה ביטור — שהוא בחינת חשמל, ק"י ישות חשך סתרו. שיתרונו האור מון החשך העליון** דוקא, בוגר ליעיל. הרי הוא על ידי בחינת הבירור דקתוות, בחינת עיבור דוקא, שהוא אבורה אמתית, שגעוז תחולתו בסוף, וסוף בתקולתו, בוגר בטעם ענין הנטהרה שאבאה לידי קדושה כו. ווד"ל.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טוב אַהֲלִיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

And this is the meaning of “How good are your tents, O Yaakov” — that Bilam saw and grasped the greatness of the hidden good within the teshuvah of the soul of Yaakov, from which was made the tent over the Mishkan — a level of surrounding light even greater than the holy curtains.

It surpasses even the reward of the World to Come, as explained above.

And also the literal meaning of the verse — “your tents” in the plural — implies that every Jew has a tent, which serves as a shield and refuge from the outer accusations, through his teshuvah in action.

As King David said (Tehillim 27:5): “For He will hide me in His sukkah on the day of evil... He will conceal me in the secret of His tent,” referring to times of divine judgment.

As it also says: “For You, Hashem, are my refuge...”, and “no harm shall approach your tent.”

And since the entire intent and goal of Bilam was to arouse and find accusation against Israel — but when he gazed upon the tents of Yaakov, he declared: “How good are your tents, O Yaakov” — for no accusation can reach you, due to the good hidden within your tents, which are the makifim (surrounding lights) formed through the refinement of absolute evil in Kelipas Nogah, specifically through teshuvah in action, as explained above.

(And this is because the inner Divine will withdrew from the realm of Kelipas Nogah and was elevated upward — through the removal of the foreign will via simple teshuvah in action, as mentioned — and from this is formed the surrounding will of holiness, etc.)

And this is the meaning of the verse (Devarim 23:6): “But Hashem your G-d did not desire to listen to Bilam and transformed the curse into a blessing, for Hashem your G-d loves you.”

This refers to the surrounding level of Divine will, which is beyond reason, for He did not desire to listen (i.e., to the accusations), as explained.

וְזהוּ: מה טוב — פירוש: בְּלֹעַם רָאָה וְהָשִׁיג, הַפְּלָגָה מְעָלָת בְּחִינָת הַטּוֹב הַגָּנוֹן בְּתִשְׁוּבָה, בְּגַפֵּשׁ דִּיעַקְבָּן שְׁמַחַת נְעָשָׂה אֲכָל עַל הַמְּשִׁבְבָּן, שִׁישׁ בּוֹ יִתְרֹן מְעָלָה גָם עַל הַמְּקִיפִים דִּירִיעָות דָּקָרְשָׁה, מְטֻעָם הַגָּל (עד שִׁיּוּמָר טּוֹב מְחַיִּים הָעוֹלָם הַבָּא, מְטֻעָם הַגָּל).

וְגַם מִשְׁמָעוֹת פְּשָׁת: “אַהֲלִיךְ” — לְשׁוֹן רַבִּים, שְׁהָווּ מה שִׁישׁ לְכָל אַחֵד וְאַחֵד אֲכָל, לְהִיוֹת לְמַגְןִן וְלִמְחַקָּה עַלְיוֹן, מַקְטָרוֹג הַחִיצוֹנוֹנִים, עַל יְדֵי הַתִּשְׁוּבָה שְׁלֹו בְּפָעֵל מְפַשֵּׁשׁ. וְכָמוֹ שֶׁאָמַר דָּרוֹד: פִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסָכוּ בַּיּוֹם רְעוֹה, יִסְתְּרֵנִי בְּסָפָר אֲכָל — שְׁהָיוּ בַּיּוֹם רְעוֹה, בַּיּוֹם דָּרוֹד יְדֵי תִּשְׁוּבָה שְׁלֹי בְּעַלְמָא. וְכָמוֹ: פִּי אַפָּה הַל מְחַסִּי כּוֹ — עד: וְנָגַע לֹא יִקְרָב בְּאַהֲלָךְ

וּמְשׁוּם שְׁפֵל חַפְץ וּמְגַמְּתוֹ שְׁל בְּלֹעַם הַיָּה — לְעוֹזֵר וּלְמַצָּא קַטְרוֹג עַל יִשְׂרָאֵל — אֲכָל פְּאַשְׁר הַסְּפָל וְרָאָה בְּאַהֲלִים דִּיעַקְבָּן, אָמַר: “מה טוב אַהֲלִיךְ יַעֲקֹב” — שְׁאַיִן כֵּל קַטְרוֹג נִכְלָל לְבָוָא בְּכֶם, מִפְנִי הַטּוֹב הַגָּנוֹן בְּאַהֲלִיךְ דָּנוֹקָא, שְׁהָוּ בְּחִינָת הַמְּקִיפִים, שְׁנַעֲשָׂו מְבִחִינָת הַבְּרוּרִים דָּרָע גָּמוֹר דָּקָלִיפָת נֹגָה, עַל יְדֵי תִּשְׁוּבָה בְּפָעֵל מְפַשֵּׁשׁ דָּנוֹקָא, כְּנַזְכָּר לְעַיל. וְדַל.

וְהָיוּ מְשׁוּם שְׁגַסְתְּלִיק פְּנִימִוֹת רְצֹן הַעֲלִיוֹן, מְעָשָׂר) דָּקָלִיפָת נֹגָה, וְהַגְּבָה לְמְעָלָה, עַל יְדֵי הַסְּפָלִיקוֹת קְרַצְׁזָן הַזָּר, בְּתִשְׁוּבָה דָּסָור מְרַע בְּפָעֵל מְפַשֵּׁשׁ*, כְּנַזְכָּר לְעַיל — וּמְזָה נְעָשָׂה בְּחִינָת מַקְוִיף דָּרָע זְרַצְׁזָן הַעֲלִיוֹן דָּקָרְשָׁה (כ').

וְזהוּ: וְלֹא אַבָּה הַל אַלְקִיךְ לְשָׁמַע אֶל בְּלֹעַם, וַיַּהַפֵּן הַקְּלִלָּה לְבָרְכָה — כִּי אַהֲבָךְ כּוֹ. בְּחִינָת מַקְוִיף זְרַצְׁזָן הַעֲלִיוֹן, שְׁלִמְעָלָה מִן הַטּוֹעָם, כּוֹ — לְפִי שְׁסִילְקָה הַרְצָוֹן, וְלֹא אַבָּה לְשָׁמַע כּוֹ.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָדִיך יַעֲקֹב מִשְׁכָנָתְך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

(לג)

And afterward it says: "Your dwelling places, Yisrael" — these are the curtains of the Mishkan, of actual holiness, and this corresponds to the level of teshuvah of ruach and neshamah described above.

This teshuvah is not from gross evil, but from a desire that the good should be utterly refined. As explained earlier in the teshuvah of ruach of Yetzirah, that one becomes pure of heart (bar levav), with the main focus on performing mitzvos with intent and heartfelt desire, with love and awe, and turning from evil through kabalas ol in inner sincerity.

Through this, one draws down surrounding lights (makifim) of actual holiness — represented by the ten curtains of blue, twisted linen, and purple, etc., consisting of six colors, which correspond to the six middos (attributes) — chesed, gevurah, tiferes, etc. These six include the entire structure of mitzvos, divided into 248 limbs and 365 sinews, representing the 248 positive commandments and 365 prohibitions, configured as a human form — for example, chesed as the right arm, and so on.

All of these are included in the curtains of the Mishkan, which are the surrounding lights, encompassing the inner vessels of the Mishkan — such as the Ark and the Tablets, upon which rests the Supreme Crown and Chochmah Ila'ah (supernal wisdom); the Menorah and Shulchan, representing chesed and gevurah; the inner altar, representing tiferes; and the outer altar, representing malchus.

These are the vessels where the infinite light (Or Ein Sof) actually dwells, which is the inner dimension of Adam, just as in a person below there are inner limbs, like the brain and heart, that rule over the outer limbs.

וְאַחֲרֵכֶם אָוּרָם: מִשְׁכָנָתְך יִשְׂרָאֵל — שַׁהֲנוּ בִּרְיעוֹת הַמִּשְׁקָן, דָּקְדוֹשָׁה מַפְשָׁש, וְהִוא בְּחִינַת הַשְׁוֹבֵה קָרוּת וְנִשְׁמָה הַפְּנִימִית — שַׁאֲנֵנוּ מִן הַרְעָגָם, אֲלֹא שִׁיחָה הַטוֹּב בְּתִכְלַת הַבְּרוּר. וְכִמו שְׁעַתְּבָאָר לְעֵיל בְּבִחִינַת הַשְׁוֹבֵה קָרוּת דִּיצְרָה, שִׁיחָה בָּר לְבָב, וְהַעֲקָר בְּמַעַשָּׂה הַמִּצְוֹת, שְׁיַעֲשָׂו בְּכָנָה וּרְעוֹתָא דְלָבָא, בְּאַהֲבָה וּבְיָרָאָה, וּבְסָרֶר מְרַע עַל יְדֵי יְרָאָה בְּקַבּוֹלָת עַל מְלֹכִות שָׁמִים בְּפִנִּימִיות כֹּו.

שָׁעַל יְדֵי זֶה — נִמְשָׁך בְּחִינַת מַקִּיפִים דָקְדוֹשָׁה מַפְשָׁש, שַׁהֲנוּ יִ' בִּרְיעוֹת דִּתְכְּלַת שְׁשׁ מִשְׁעֵר אֲרָגָן כֹּו, שְׁפֵלָוָה מִשְׁשָׁה גְּנוּנִים — שַׁהֲנוּ וְמִדּוֹת: חֶסֶד, גִּבְּרָה, תִּפְאָרָת, כֹּו, שַׁהֲוָא כְּלָלוֹת עַבְנִין הַמִּצְוֹת, רַק שְׁגַחְלָקָו לַרְמָ"ח אָבָרִים וּשְׁס"ה גִּידִים, שַׁהֲנוּ רַמ"ח מִצְוֹת עַשְׂה וְשְׁס"ה לֹא תִּעֲשֶׂה, בְּצִיּוֹר אָדָם, כִּמו חֶסֶד — דָרְוָעָא יְמִינָא כֹּו

וְהַכְּלָלוֹלִים בִּירְיעוֹת הַמִּשְׁקָן, שַׁהֲנוּ בְּחִינַת מַקִּיפִים הַטּוּבִים עַל הַכְּלָלוֹמִים שְׁבַמִּשְׁקָן, שַׁהֲם כְּלָלוֹמִים פָּגָן הַאֲרוֹן וְהַלְוָחוֹת שְׁבָוֹ, שְׁשֹׁוָה בְּחִינַת בְּתַר עַלְיוֹן וְתַכְמָה עַילָּאָה; וְמִנְוָרָה וְשׁוֹלְחָן — חֶסֶד וְגִבְּרָה; וּמִזְבֵּחַ הַפִּנִּימִי — תִּפְאָרָת; וּמִזְבֵּחַ הַחִיצְׂוֹן — הַמְלֹכוֹת — שְׁשָׁם עַקְרָב גָּלוֹי אָוֹרְאַיְסוֹר בְּרוֹקְהָהוּא מַפְשָׁש. וְזֶה בְּחִינַת אָדָם פִּנִּימִי, כִּמו מִשְׁלֵל בָּאָדָם לְמַפְתָּה — יִשְׁאָרִים פִּנִּימִים כִּמו מָוח וְלָב כֹּו, שַׁהֲם שׁוֹלְטִים עַל הָאָבָרִים הַחִיצְׂוֹנִים.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

So too, the Chochmah Ilah of Torah — which also includes middos (emotions) within wisdom, such as kosher/invalid, pure/impure, etc. — is the inner Adam, as it says (Vayikra 6:2): “This is the Torah of the Adam,” and as the Zohar states, “The Torah has limbs and sinews,” meaning the inner light and vitality of the mitzvos.

The mitzvos themselves are the outer limbs, especially when clothed in curtains of six colors, as above.

As it says (Tehillim 40:9): “Your Torah is within my innards,” meaning from the wisdom in the brain, it extends even into the innards, corresponding to the Menorah (chesed), the Table (gevurah), the Incense Altar (tiferes), and even the outer altar, which offers the sacrifices — called “My bread, for My fire”.

As it says: “Your Torah is in my innards” — i.e., from the Chochmah in the head, it extends into the intestines, corresponding to the light of wisdom in the Menorah, the arrangement of the showbread on the Table, the incense offering on the golden altar, and the sacrifices on the outer altar — all of which are called “lights in inner vessels.”

All of this is called “light in inner vessels” — and this is the level of “Yisrael li rosh”, the inner core of all reality.

As it says (Mishlei 8:15): “Through Me, kings reign” — even the malchus of Ein Sof, like a king who decrees through the Ark and Tablets in the Holy of Holies, from which flows the inner light and divine flow, which is the source for all worlds.

And all this comes through teshuvah of neshamah of Beri’ah, called Yisrael li rosh, which is actualized only through Torah study itself — the source and root of all inner light and divine flow in the Ohr chozer of Atzilus.

וכו כללות חכמה עילאה שפטורה, שכלולה גם היא מבחןת המדות שבחכמה — כשר, פסול, טמא, טהור, וכו’ — הרי זה בבחינת אדם פנימי, כמו שכתוב: זואת תורה האדם, וכמו שכתוב בזוהר: דאוריתא אית ביה פרקין וSHIPIN כו’ — שהו באינת פנימיות האור והסיות לגבי אברים חיצניות, שהו מששה המצות, שנקראו רם”ח אברים בחיצניות — ובפרט פאשר כן כלולים בבחינת לבוש דיריעות בר' גוננים, בזוהר לעיל.

וכמו שכתוב: ותוֹתָה בְּתוֹךְ מַשְׁיִ — הרי מבחן
שבראש נאש גם לארכבים, שהו מה שכתוב “בתוך
משי” כו’, והוא סדר וגבורה דמנורה להאר א/or
בחכמה בשמו, ולהעדרה לקם הפנים דבחכמה בשלוון,
ולהקטיר קטרת על גבי מזבח הזבח, כו’ — עד מזבח
בחיצון, שפקריבים הקרבות, שנקראו להמי לאש
כו’.

שבל זה נקרא אורות בכלים פנימים, כו’ — שזו
בחינת “ישראל ל’ ראש”, שהו היפות לכל מקור
ההשפטשות. וכמו שכתוב בתורה: “ב’ מלכים
ימלכו” — אפלו מלכות דאי-סוף כו’, קמלך שגור
ואומר כה עלי-ידי הארון והלווחות שבחיכל
קדושים — נאש פנימיות האור והשפע, שהו
מקור לאקור לכל העולמות. והוא עלי-ידי בחינת
תשובה ונשמה דבריה, שנקראת “ישראל ל’ ראש”,
בזוהר לעיל — שהיא רק עלי-ידי מזות תלמיד תורה
 עצמה, שהיא מקור ושורש לכל פנימיות האור והשפע,
באו”ח דאצילות

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אַהֲלֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

And it is also called the inner aspect of the 248 limbs of the King, which are the 248 positive commandments, as it says: "A mitzvah is a candle and Torah is light."

Therefore, Torah study (Talmud Torah) is equal to all other mitzvos, as is known. And as explained above: through the teshuvah of Yisrael li rosh, when one has fallen below, and then removes his will, reaching the level of revulsion toward evil, this causes a greater ascent — for the Divine will is elevated to an even more inner level, and from this comes the superior light that emerges from the darkness, reaching even higher.

For Yisrael — who rose in Divine thought — refers to the inner and essential level of the Infinite One (Atzmos Ein Sof), before the first tzimtzum (constriction).

That is why it says that Mashiach comes to bring the righteous to teshuvah — as it says: "Teshuvah and good deeds," and this is because the root of Yaakov, who is called "a simple man" (ish tam), is actually a portion of Hashem Himself, and therefore even the refinement of supernal darkness must come through him alone, as explained.

ונם נקראת פנימיות גם לרמ"ח אברים דמלכא, שהו רמ"ח מצות עשה, כמו שפתות: כי נר מצוה ותורה אוור. וכן פלמוד תורה בוגר כוון, פידוע. ובנוסף לעיל — שעליידי תשובה ד"ישראל לי ראש", שנפל למטה, ואז מסלק את רצונו, להיוות מואס ברע — אז מצה העליה יותר, שהוגבה בחינת רצון העליון בבחינת הפנימיות יותר, להיוות מזה יתרון אוור מוחש, לעלה יותר.

משום שישראל שעלו במקשלה, הינו בפנימיות עצמות דאיידסוף ברוך הוא, שלפני האמורים קראzon, וכו'. שלה נאמר שמשית אני לאתבה צדיקא זקנא בתשובה, וכן שפתות: תשובה ומעשים טובים כי — והוא מטעם שישרץ יעקב, שנ Kra איש תפ, הוא חלק ה' מפש, וכן גם ברור חש העליון — על ידו זקנא, בגין עיל. ודיל.

(לד)

And this is [the meaning of] what Bilaam contemplated (whose root was in the back-side of the internal light of the vessels, as it is written, "and he knows the knowledge of the Supreme One," etc.), regarding the root of the act of teshuvah of the soul of Yaakov — "Yud-akev" ["heel"], referring to the first refinement of teshuvah of the sinning soul that ascends to its root in the level of Chashmal, the "ayin" of "Yosheis choshech siso" ("He places darkness as His concealment").

וזה פאשר התבונן בלאם (שהיה שרשו באחריים דאור פנימיות הפלים כמ"ש ויזע עליון וכו') על שרשם מעשה התשובה לחשך יעקב י' יעקב ברור קראזון דתשובה דגנש החוטאת שעולה לשרשו בבח"י "חשם" ל"ה' ד"ישת חשך סתרו

He saw that from this [process] are formed external surrounding lights — goat-hair curtains for the tent over the Mishkan — to guard against external forces. And on this he said, "How goodly are your tents, O Yaakov," referring to the extraordinary supreme good that is hidden within the hidden encompassing light called "darkness is His concealment," which has superior light compared to the light after the tzimtzum, as explained above.

ראה שענשלה מזה מקיפים חיצוניים דיריעות עזים לאקל על המשן לשמר מן החיצוני, ועל זה אמר מה טובו אַהֲלֵיךְ יַעֲקֹב בהפלגה בטוטוב העליון גונז בקעלים פמקיף הצעלים שנ Kra חשך סתרו כי מצד יתרון אוור שבו יותר מגופו של אוור שאחר האמורים כנ"ל

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֲהַלִּיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתֶיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

Afterwards, he contemplated and saw the teshuvah in the level of Ruach and Neshamah of Yisrael, which encompasses two aspects: mitzvos in the refinement of good to the utmost degree, and the mitzvah of Torah study, which is on the level of the internal form of "Adam," as explained above. On this he said, "Mishkenosecha Yisrael"—not "Yaakov"—and in the plural "mishkenosecha" (your dwellings), since this is the essential "Mishkan," meaning the revelation of the Light of Hashem itself in both the internal and surrounding aspects.

For the curtains encompass all mitzvos in the level of encompassing garments at the very least, and the curtains are spread over the vessels. However, in the vessels of the Aron, Shulchan, etc., the light divides into true internality. Therefore, it is called "Mikdash," as it is written, "and the Kehosites shall carry, the carriers of the Mikdash," and it is written, "and they shall make for Me a Mikdash"—these are the vessels—and "I will dwell among them," this refers to the encompassing [light] of the curtains, which is called Mishkan.

This is "Mishkenosecha Yisrael," which comes in detailed differentiation in ohr penimi and ohr makif as explained above, and may it be understood. But if not for "Ohalecha Yaakov"—the external encompassing [lights] that protect from external forces through teshuvah in actuality as explained above—then there would not be "Mishkenosecha Yisrael" in the inwardness of Torah and mitzvos, for the end is bound up with the beginning and the beginning with the end, as explained above.

(לה)

And this can also be understood now regarding the three types of teshuvah in nefesh, ruach, and neshamah mentioned above, through the subject of blessings over the commandments, which are in the category of Makifim (surrounding lights), as is known. There are these three levels above in Nefesh-Ruach-Neshamah: the level of nefesh of Yaakov, which is teshuvah in actual deed alone — when one says: "Blessed are You, Hashem our G-d... Who sanctified us with His commandments..." — the meaning is that Hashem should be upon us in at least an external Makif, so

ואחר כה החבונן וראה בתשובה דבחי רוח ונשמה דישראל שהם כולם ב' קברים במצות בברור של הטוב בתקלאות ובמצות פ"ת שהיא בבח' הפנימיות דציויר אדם פ"ל, על זה אמר משכונתיך ישראל ולא יעקוב ומשכונתיך ל' רבים לפי שהו עיקר המפשך שהו גילוי אור ה' מפש בפנימיות ומkipim

שהיריעות הן כולם כל המצוות בבח' מkipim ולבושים על כל פנים והיריעות פרישות על הכלים, ואננים בכלים וארון ושלתן כו' קרי מתחלק האור בבח' פנימיות מפש ולכון גURA מזקש כמ"ש ונשאי הנקתים נשאי המזקש כו' וכחוב ועשו לי מזקש שהן הכלים ושבותם בתוכם שהו בבח' המkipim קיריעות שנ Kra משבון

וזה משכונתיך ישראל שהא בהתחלת פרטוי באור וכל מפש פ"ל וק"ל. אבל אם לא אהליך יעקב במקיפים חיצוניים לשמר מן החיצוני על ידי תשובה בפועל מפש פ"ל לא היה משכונתיך ישראל בפנימיות דתורה ומצוות מושם דגעוין תחלתו בסוף וסוף בທחלתן פ"ל

ויבנו זה גם עכשו בשלשה מיני תשובה דנ"ז פ"ל, בענין ברכות המצוות, שהן בבחינת מkipim בידוע. י"ג אלה המברכות פ"ל דנ"ז: דנש דיעקב, שהיא התשובה בפועל מפש — באמרך ברוך אתה ה' אלכינו... אשר קדשנו במצותי — הינו שיחיה הוי עליינו בבחינת מكيف חיצוני, על כל פנים, שלא היה נפרד מآلקות על ידי חטאינו, לפי ששומר מצוה לא ידע דבר רע כו

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָד יְעַקֵּב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיוֹ- 1826

<p>that he should not become separated from G-dliness through his sins. As it says: "He who guards a mitzvah shall know no evil thing," etc.</p>	<p>וכאשר בוחנת רום דיזירה אומר ברכה זו דמצות — ברכות אפה..., פונתו לבחינת מקיר דשם הו', שהו' מאיר במצות (שנקראים רמ"ח אברים דמלכות למלוכה). ואך על פי שלמעלה איןנו רק בוחנת אם חיזוני, מכל מקום נקרא פנימיות לגבי העולמות, ונקרא סובב כל עולם, שהרי נקרא מצות הו', וכל שם הו' הוא בבחינת סובב, פידוע. ובנוסף שמקור ה להשפלהות אינו בבחינת המלכות, שמקבלה ממצ"ה וזה דוער אנטון** כו'.</p>
<p>And when the level of Ruach of Yetzirah says this blessing on a mitzvah — "Blessed are You..." — his intention is toward the Makif of the Name of Hashem, which illuminates the mitzvos (called the 248 limbs of Malchus above).</p> <p>And even though from Above this is only in the level of external man, nevertheless it is called "Pnimiyus" (innerness) in relation to the worlds, and is called Sovev Kol Almin, for the mitzvos are called "the commandments of Hashem," and every Name of Hashem is of the level of Sovev, as is known.</p> <p>And it is known that the source of Hishtalshelus is not in the level of Malchus, which receives from Netzach and Hod of Ze'ir Anpin, etc.</p>	<p>והפרקה השנית — היא מבחן ישראלי לרأس, שאומר: ברכות אפה ה' אלכינו..., קרי זה בוחנת שם הוי שבעמוך בא לידי גלו מפש, בבחינת המוחין ומkor המצות פולן, שהיא התורה, בונבר לעיל. וזה כמו בוחנת הפלים שבמושפן כו', שהוא למעלה גם מבחן סובב כו', שהשנים ושם השמי לא נכללו, ואצטם שכינתו בין ב' בקי הארץ כו'.</p>
<p>And the second level is from the category of Yisrael li rosh — when one says: "Blessed are You, Hashem our G-d..." — this is the level of the Name Havayah that, though previously in Makif, now comes into actual revelation in the level of mochin (intellect) and in the source of all mitzvos, which is the Torah, as explained above.</p>	<p>והפרקה השנית — היא מבחן ישראלי לרأس, שאומר: ברכות אפה ה' אלכינו..., קרי זה בוחנת שם הוי שבעמוך בא לידי גלו מפש, בבחינת המוחין ומkor המצות פולן, שהיא התורה, בונבר לעיל. וזה כמו בוחנת הפלים שבמושפן כו', שהוא למעלה גם מבחן סובב כו', שהשנים ושם השמי לא נכללו, ואצטם שכינתו בין ב' בקי הארץ כו'.</p>
<p>This is like the vessels of the Mishkan, which are even higher than the level of Sovev, as it says: "The heavens and the heavens of heavens cannot contain You," and He contracted His Shechinah between the two poles of the Ark, etc.</p> <p>And elsewhere it is explained (in Parshas Naso) that three levels of Noga in Beriah, Yetzirah, and Asiyah correspond to the three kinds of Mishkan coverings:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The tachash skins, which covered the goat-hair curtains, correspond to Noga of Asiyah, which is teshuvah in actual deed. 2. The goat-hair curtains themselves correspond to Noga of Yetzirah. 3. The turquoise-dyed curtains of the Mishkan correspond to Noga of Beriah. <p>These are the three levels of teshuvah in Naran from Noga of Beriah, Yetzirah, and Asiyah.</p>	<p>ובמקום אחר מבואר (בפרשת נשא) שיש לו שמן מזרגות) דנוגה זבריה יצירה עשויה קיו בשלושה מיני יריעות: העור תחש, שעשו מכספים על יריעות עזים — היא בוחנת נוגה דעשות, שהיא התשובה בפועל מפש. 1. עירעות עזים — נוגה יצירה. 2. עירעות עזים — נוגה יצירה. 3. גיגוד נוגה זבריה.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפְּיו - 1826

And this is what is meant by “How goodly are your tents, Yaakov”—referring to the tachash covering and the goat-hair curtains; and “Your dwelling places, Yisrael” refers to the turquoise-dyed curtains of the Mishkan, etc.

על זה אמר מה טבו אֶחָלִיך יַעֲקֹב — שֶׁהוּא הַתְּחִזְקָה וַיְרִיעוֹת עָזִים, וּמִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל — כֵּן וַיְרִיעוֹת הַמִּשְׁקָן דְּתַכְּלָת כֹּי.

[NOTE Summary]

The discourse begins with the famous verse, “*How goodly are your tents, Yaakov, your dwelling places, Yisrael*,” which is interpreted to refer to two stages in the spiritual journey of the soul: “tents of Yaakov” symbolizing teshuvah through simple action and brokenness, and “dwelling places of Yisrael” symbolizing refined Divine service filled with inner knowledge and holiness.

1. **Yaakov and Yisrael** represent two soul-states. Yaakov is the soul’s essential identity, born in struggle, entrenched in the lowest realms; Yisrael is the name of divine victory and revelation. A person must begin in the “tents of Yaakov”—a state of brokenness and teshuvah over coarse physicality—before ascending to the “dwelling places of Yisrael.”
2. The soul’s descent into the physical body—analogized through the verse “*כִּי הָאָדָם עַז הַשְׂדָה*” (“man is a tree of the field”)—is compared to fruit that falls from the heights of the tree. The higher the soul’s root, the lower it falls, and the greater the concealment it experiences. But this concealment allows for a greater ascent when the soul reclaims itself through teshuvah.
3. The three levels of soul—Nefesh (action), Ruach (emotion), and Neshamah (intellect)—each have corresponding types of teshuvah:
 - **Nefesh:** Simple obedience and behavioral teshuvah (*kabbalas ol*), a return in deed (*po’el mamash*).
 - **Ruach:** Teshuvah in emotional refinement—breaking attachment to permissible desires and reclaiming passion for holiness.
 - **Neshamah:** A rarefied return through pure delight in the Divine, refined thought, and deep Torah learning; teshuvah not from sin, but from subtle detachment.
1. Each soul level also corresponds to parts of the Mishkan: the goat-hair coverings (outer action), the colored curtains (inner emotional life), and the Ark (the holy of holies of Divine intellect). These symbolize how every soul, according to its level, can construct a sanctuary for G-d.
2. The discourse stresses that **the lower the descent, the higher the ascent**. The coarse garments of Esav that Yaakov wears reflect this idea: by engaging with physicality in apparent concealment, the Jew elevates fallen sparks. Even this “deception” is holy, for it conceals a deep truth: all is for the sake of Divine service.
3. Ultimately, the Mitteler Rebbe teaches that this process leads to the refinement of “Noga” (neutral spiritual matter) through both **Or Chozer** (returning light via struggle) and **Or**

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶחָדִים יַעֲקֹב מִשְׁכָּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תְּקֵפָה- 1826

Yashar (direct illumination through Torah). The former is connected to Yaakov, the latter to Yisrael. Both are necessary.

4. The final ascent is when the physical is not just nullified or tolerated but transformed into a vessel for Divine delight itself—**transforming the body into a soul**, and pleasure into prophecy.

Practical Takeaway

Every Jew, regardless of spiritual level, can reach the highest heights through sincere teshuvah. The most broken and mundane aspects of life—when reclaimed through deed, intention, and yearning—become the foundation for divine revelation. Begin with what you can control: your actions. Through steady service and inner honesty, your physical life becomes a Mishkan—a place for G-d's presence.

Even if you feel like you're clothed in Esav's garments—running through life, chasing jobs, or stuck in cravings—the inner Yaakov is always reaching upward. Teshuvah is not only for sinners; it's the process of recovering your truth from the chaos of concealment.

Chassidic Story

The Rebbe Dovber of Lubavitch (the Mitteler Rebbe) once visited a town where a young man, deeply involved in business and far from spiritual practice, approached him after a talk. The Rebbe had spoken about the idea that even someone immersed in mundane life, when connected to a deeper purpose, elevates their entire environment.

The young man asked, “But Rebbe, I spend my whole day thinking about profits and clients—I barely find time for prayer or learning. How could my life be holy?”

The Rebbe looked at him with love and said, “Do you set aside money for tzedakah from your earnings?”

“Yes,” he replied.

“And do you close your shop for Shabbos, even if it costs you customers?”

“Yes.”

The Rebbe said, “Then your business is your tent of Yaakov—it may look like the field of Esav, but it holds the spark of Yisrael. Your yearning and sacrifice are more precious than gold. Never underestimate how goodly your tent truly is.”

(Source: *Siach Sarfei Kodesh*, vol. 1, p. 118)

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אהלייך יעקב משכנתיך ישראלי תקפ'ו- 1826

TPX (Therapeutic-Psychological Integration)

Based on the full discourse by the **Mitteler Rebbe** on "מה טובו אהלייך יעקב משכנתיך ישראלי"

This discourse presents a sophisticated spiritual map of the human soul's journey from darkness to light, using the imagery of Yaakov and Yisrael, tents and sanctuaries, and the soul's descent into the "field" of this world. From a therapeutic perspective, the entire teaching offers a transformative view of trauma, disconnection, and internal fragmentation—recasting them not as failures, but as divine strategies for deeper wholeness.

Three Levels of Teshuvah as Stages of Healing

The Rebbe outlines three soul-levels—**Nefesh, Ruach, and Neshamah**—that correspond to different types of teshuvah. These reflect **three psychological phases**:

1. Nefesh (Action-based Healing)

This is the work of showing up. Even when one feels spiritually numb or emotionally distant, choosing to act—keeping rituals, maintaining boundaries, doing “the next right thing”—can create an anchoring effect. In therapy, this is akin to **behavioral grounding** or **cognitive reframing**: realigning action even when internal resistance or dissociation is present. The tent of Yaakov is the space where safety is reestablished through routine and repetition.

2. Ruach (Emotional Realignment)

At this stage, a person begins to feel again. Emotions like guilt, yearning, or love awaken. The person may struggle with ambiguous emotions: a desire for connection alongside overwhelming distraction or shame. The teshuvah here is to **clear out mixed motivations**, to find clarity in longing. In therapeutic terms, this relates to **emotion-focused therapy** or **parts work**: identifying inner drives, grieving misalignments, and reclaiming emotional coherence.

3. Neshamah (Integrated Consciousness)

This is deep, integrated healing—when a person no longer just survives or even emotionally balances, but begins to **live in alignment with their truest self**. It is not about repairing something broken, but about expanding capacity for awe, delight, and connection. This is the level where even holy acts are refined—not because they were impure, but because they lacked full presence. In therapy, this is the **post-traumatic growth stage**: rediscovering oneself as inherently worthy and connected to something transcendent.

Or Chozer and Or Yashar: Trauma and Integration

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טוב אֶחָלִיך יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיך יִשְׂרָאֵל תִּקְפָּיו - 1826

The Rebbe distinguishes two types of light:

- **Or Chozer (Returning Light):** born of struggle and fall, like a person returning after breakdown or addiction.
- **Or Yashar (Direct Light):** clarity, ease, the light of the tzaddik who never “fell.”

From a trauma perspective, **Or Chozer** is the energy of **integration after rupture**. The Baal Teshuvah is not less than the Tzaddik, but often deeper, for their light was earned through descent and reformation. Their insight is laced with humility and paradox. Therapy holds space for this light to emerge: not to erase the past, but to mine it for depth and meaning.

Yaakov Wearing Esav's Clothes: Authenticity Amid Adaptation

The Jew, says the Mitteler Rebbe, is often dressed like Esav—immersed in business, body, and chaos—but inwardly aligned with Yaakov. This reflects the **protective selves** we develop: we may appear disconnected, materialistic, or avoidant—but deep within, a part of us remembers.

Therapeutically, this is **the false self versus the true self** (Winnicott): a coping identity formed to survive in exile, which masks the inner divine self waiting to be reawakened. The Rebbe’s model teaches compassion toward that disguise: it’s not fake, it’s protective. But healing is the process of letting Yaakov’s voice emerge from Esav’s garments.

Story

A Chassid once came to the Mitteler Rebbe overwhelmed by guilt. He was a businessman, barely able to daven with kavannah, consumed by family obligations, and convinced he was failing spiritually.

The Rebbe listened and said:

“When you close your store early for Shabbos, even while anxious about your losses—do you not feel a small tremble in your chest?”

The man nodded.

“And when you write a check for tzedakah, do you feel a brief warmth, a lift?”

“Yes,” he said.

The Rebbe smiled:

“That tremble is your soul touching G-d. That warmth is your teshuvah rising like fragrance from the depth of the field. You think you are far because your garments are dusty. But your core, your

Mitteler Rebbe
Parshas Balak

מה טוב אֶחָלֵיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנָתִיךְ יִשְׂרָאֵל תַּקְפָּיו - 1826

Yaakov, is weeping with longing beneath the suit of Esav. That longing—that is what makes your tent ‘goodly.’ That is why no curse can dwell in you.”

(Source: *Shivchei Admor HaEmtza'i*, based on oral accounts in Lubavitch archives) **END**
NOTE]